Ն. 1154 | 1889 ԱՊՐԻԼ 4 ՍԱԼԸ | 1306 ՇԱՊԱՆ 15 | ՊԷՇԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐՔԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ — 20 ՓԱՐԱ

ԲՕԼԻԹԻՔԻՅԷ ՄԻԼԻՅԷ ԹԻՃՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՅԷՎՄԻ ՂԱԶԷԹԱ

ԱՊՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 այլըգ	6 այլըգ	3 այլըգ
ՍԹԱՄՊՕԼ	140 ղր.	70 ղր.	40 ղր.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէճիտիյէ 20 ղրուշտան

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

1ինճի, 2նճի վէ 3նճի սահիֆէ սաթըրը ղրշ. 5
4րունճիւ սահիֆէ 1ի 10բ. ղր. » 3
Մէվատտը նաշրիյյէ տաիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունմաճագ վէ տէբճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տըր։

Իտարէխանէսի, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր։ Քեաֆֆէի մէվատտ հագգընտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ.. միւրաճաաթ օլունա։

ԳՐԱԼ ՄԻԼԱՆ

Գրալ Միլան՝ կէչէն ճումաա էրթէսի սապահըսը Էօբէէ՛ վափօրըյլա Իզմիրէ միւվասալէթ էյլէմիշ տիր. Վափօրըն լիմանա տուխուլինի միւթէաքըպ, Աւստրիա Ժէնէրալ գօնսօլօսը Մ. տը Բէմի՝ հէման արգը իսթիքպալ իթտիքտէն սօնրա, գարայա չըգըպ պիր միւտտէթ գօնսօլօսխանէտէ իսթիրահաթ էյլէմէլէրինի ռիճա էյլէմիշ տիր.

Պիր ազ սօնրա տախի Իզմիր վալիսի Րիզա բաշա հազրէթլէրի՝ վիլայէթ Թէրճեմանը Արմենակ էֆ. իլէ պէրապէր վափօրա կիտէրէք գրալ Միլանը զիյարէթ իթմիշ տիր.

Պատէհու գրալ Միլան՝ գարայա չըգըպ չարշըյը տօլաշտըգտան սօնրա, գաթարը մախսուսլա Այասուլուգա կիտէրէք Եփեսոս չէհրը գատիմինին խարապէլէրինի թամաշա էյլէմիշ վէ ագշամ իւսթիւ Իզմիրէ աւտէթլէ Էօբէէ՛ վափօրընա րաքիպ օլմուշ տըր.

*

Էօբէէ՛ վափօրը* կէչէն ճումաա ագշամը Միտիլիյէ տախի ուղրատըգընտան, Միտիլի միւթէսարըֆը Ֆախրի պէյ հազրէթլէրի՝ վափօրա կիտէրէք գրալ Միլանը զիյարէթ իթմիշ վէ գրալ տախի տարէի հիւքիւմէթէ պիլազզաթ իատէի զիյարէթ էյլէմիշ տիր.

Մէզքիւր վափօր էվվէլքի կիւն տախի Բաթօսա ուղրատըղընտան, գրալ Միլան՝ գարայա չըգըպ ճէզիրէյի տօլաշմըշ տըր.

Գրալ Միլան** Տէրսաատէթտէն միւֆարէգաթընտան էվվէլ Մապէյն պաշ քեաթիպի Սիւրէյյա պէյ թէշրիֆաթը ուճումիյէ նազըրը Մունիր բաշալար հազրէթլէրինէ՝ իւզէրլէրինտէ պըրլանթա իլէ քէնտի իսմինին (Միլան Օպրէնօվիչ) իւչ հարֆլարը միւթէշէքքիլ պիրէր ալթուն թիւթիւն գուտուսը վէ միւհմանտար Ասըմ բաշա հազրէթլէրինէ տախի իւզէրինտէ էինէ պըրլանթա իլէ քէնտի իսմինին իւչ հարֆլարը միւթէշէքքիլ ալթուն պիր գրօնօմէթր սաաթ իհտա իթմիշ տիր.

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Պրիւքսէլ միւթէպերանընտան Մ. Սօմզէնին ախիրէն Պէլճիգա հէյէթը վիւքէլասըյլա սուֆէրաի էճնէպիյէյէ իքրամէն վէրտիկի պիր սուարէյէ Ժէնէրալ Պուլանժէնին տախի կիթմէսի իւզէրինէ Պէլճիգա վիւքէլասը իլէ սուֆէրանըն սալօնտան չըգըպ կիթտիկլէրի վէ եալընըզ Ալէմանիա սէֆիրինին օրատա գալտըղը տիւնքի նիւսխէսինտէ եազըլմըշ իտի.

Պրիւքսէլտէն պու պապտէ վէրիլէն թաֆսիլաթա կէօրէ, սալթանաթը Սէնիյէնին Պրիւքսէլ սէֆիրի Գարաթէօտօրի էֆէնտի հազրէթլէրի տախի սուարէտէ հազըր պուլընըպ, քէնտիսի տախի Ալէմանիա սէֆիրի կիպի սալօնտան տիշարը չըգմամըշ, վէ րիվայէթէ կէօրէ քէնտիսինի Ժէնէրալ Պուլանժէյէ թագտիմ իթտիրմիշ տիր.

Զիյաֆէթին էրթէսի կիւնիւ Պէլճիգա խարիճիյէ նազըրը բրէնս տը Գարամա-Շիմայ՝ Մէճլիսը մէպուսան տահիլինտէ Մ. Սօմզէյէ թէսատիւֆլէ, քէնտիսինի պիր պուլանժիսթ տուզաղընտա պէնզէյէն սուարէյէ տավէթ իթմէսինտէն տօլայը մուաւխազէ էյլէմիշ՝ վէ թէքտիր իթմիշ, վէ Մ. Սօմզ՝ քէնտիսինի խարիճիյէ նազըրը «սըֆաթըյլա» տէյիլ, բրէնս Գարամա-Շիմայ սըֆաթըյլա տավէթ իթտիկինի սէօյլէտիկինտէ, նազըրը միւշարէլէյհ «Պունտան պէօյլէ նէ բրէնս Գարամա-Շիմայ վէ նէ տէ խարիճիյէ նազըրը խանէնիզէ այագ պասմայաճագ տըր» ճէվապընը վէրմիշ տիր.

Մէզքիւր սուարէյէ Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Պուրէ տախի տավէթ օլընմըշ իսէ տէ, նամիզաճըգ հասէպիյլէ կիտէմէմիշ վէ ֆագաթ Ֆրանսա սէֆարէթինին հէման պիւթիւն մէմուրինի հազըր պուլընմըշ տը իմիշ.

——

Սօֆիատան իշար օլընտըղընա կէօրէ, բրէնս Ֆէրտինանտըն վալիտէսի բրէնսէս Գլէմանթին՝ կէչէն բէնճշէնպիհ կիւնիւ Վիէննայա ազիմէթ իթմիշ տիր.

Բրէնս Ֆէրտինանտ՝ Բասգալեա եօրտուլարընը Թըրնօվատա կէչիրմէք ֆիքրինտէ իմիշ.

——

Սըրպիսթան հէյէթը նիյապէթի ազասընտան Ժէնէրալ Պէլիմարգօվիչ՝ զայէլ միւշքիլ պիր մէվգիտէ պուլընմագտա իմիշ. Գրալ Միլան՝ հէնուզ թախթը գրալիտէ պուլընտըղը վէ Պէլկրատ մէթրօբօլիթի Միշէլ Սըրպիսթանտան թարտ օլընտըղը զէման Ժէնէրալ Պէլիմարգօվիչ՝ մուխալիֆ ֆըրգայա մէնսուպ օլտըղընտան, մէթրօբօլիթ Միշէլ Սըրպիսթանա աւտէթ իթմէսինէ չօճուգլարընը վաֆթիզ իթմէյէճէյի հագգընտա այէնէն եէմին իթմիշ իմիշ. Շիմտի միւշարէլէյհին ահիպպասը՝ պաշընա թօբլանարագ չօճուգլարընը ուզուն միւտտէթ վաֆթիզսիզ պըրագմամասընը, վէ եախօտ տահա տօղրուսու մէթրօբօլիթ Միշէլին Սըրպիսթանա ճէլպիլէ մէթրօբօլիթլիք մագամընտա իպգասը իչիւն իճրաի նուֆուզ իթմէսինի պէյան իտէյօրլար իմիշ.

Տիւնքի Լէվանթ Հէրալտ օգունմըշ տըր.

Թէմէթթիւ վէրկիսինին թահսիլինէ տէվամ օլընմասը, վէ մարտ 1/13-տէն իթիպարէն մէզքիւր վէրկի եէրինէ գաիմ իտիլմէսի մուգարրէր պուլընմըշ օլան բաթէնթա վէրկիսինին թաշէպ իտիլմէսի խուսուսընտա վիլայաթա էվամիր իրսալ պուլընմըշ տըր. Պապը Ալի՝ Բաթէնթա նիզամնամէսինին մէվգի իճրայէ վազը խուսուսընտա թէէխխուրաթա պազը միւշքիլաթա թէսատիւֆ իթմէքտէ վէ մէզքիւր նիզամնամէնին ուսուլէն մէվգի իճրայէ վազը իչին միւշքիլաթը մէզքիւրէնին թէսվիյէսի լազըմ կէլմէքտէ օլտըղընտան, պալատէ զիքր օլընան էմր՝ պու սէպէպէ մէպնի իթմա օլընմըշ տըր.

Պարօն Հիրշ թարաֆընտան թէէտիյէ օլընան 26½ միլեօն ֆրանգ՝ պէրվէճհը աթի թախսիս օլընմըշ տըր.

5½ միլեօն ֆրանգ՝ թէատիյէսի գալան Ռուսիա թազմինաթը հարպիյէսինէ մահսուպէն իթա գըլընմըշ տըր. 3 միլեօն ֆրանգ՝ Ֆրանսատան իրսալ օլունաճագ 3 միլեօն ֆրանգլըգ ալթուն քիւլչէլէր էսմանընա թախսիս օլընմըշ օլուպ, մէզքիւր քիւլչէլէրին 2 միլեօն ֆրանգլըղը՝ տիւն (էվվէլքի) կիւն Մարսիլեա բօսթա վափօրըյլա չէհրիմիզէ վիւրուտ իթմիշ տիր. Պիր միլեօն ֆրանգ՝ Պապը Սէրասքէրի վէ Պահրիյէ նէզարէթի իհթիյաճաթընա թախսիս գըլընմըշ վէ եարըմ միլեօն ֆրանգ տախի պիր Ալէման գումբանեասընա սըբարըշ օլունան թօրպիլ վափօրլարը էսմանընա մահսուպէն մէզքիւր գումբանեայա թէէտիյէ գըլընմըշ տըր.

Ալթըլըգլարըն մէյտանը թէտավիւլտէն գալտըրըլմասը իչիւն պունտան ագտէմ պիր քէրրէ թէմտիտ իտիլմիշ օլան վատէ՝ կէչէն ճումաա կիւնիւ միւնգազի օլտըղընտան, մէզքիւր վատէ՝ պիր տէֆա տահա պիր սէնէ իչիւն թէմտիտ օլընմըշ տըր. Պու մատտէ հագգընտա թանզիմ օլընան մուգավէլէնամէ մուճիպինճէ, պունա տաիր մուամէլէնին 1888 օգոստոս 18տէ խիթամ պուլմասը մուգարրէր իտի իսէ տէ, մէզքիւր մուգավէլէնամէ ահքեամընա թաշրալարտա ռիայէթ գըլընմամասընա մէպնի մէզքիւր վատէ պիր քէրրէ թէմտիտ օլընտըղը կիպի, ալթըլըգ մատէնինին Լօնտրատա սաթըշ ֆիյաթը 100տէ 25 պիր զիյան կէօսթէրտիկինտէն, մէզքիւր վատէնին իքինճի տէֆա պիր տահա թէմտիտի պունա համլ օլընապիլիր. Մէզքիւր զիյան՝ հէմանքեամիլէն հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ աիտ տիր. զիրա Տիւյունը Օսմանիյէ վէ Ռէժի իտարէլէրիյլէ Պանգը Օսմանի՝ մէզքիւր զիյանըն ճիւզի պիր գըսմընա իշթիրաք իթմէքտէ տիրլէր.

Պէօյլէճէ չիմտիյէ գատար մէյտանը թէտավիւլտէն գալտըրըլան ալթըլըգլարտան՝ թագրիպա 60,000 լիրալըգ Օսմանի պիր զիյան հուսուլէ կէլմիշ օլուպ, պու միգտար զիյան իսէ՝ մէզքիւր սէքքէ քեամիլէն մէյտանտան գալտըրըլտըգտա վագը օլաճագ զիյանըն նըսֆը գատար իմիշ. Ղալիպա Մալիյէ նէզարէթը ճէլիլէսի՝ պիր հիսսէ թէտաւիր օլմագ իւզրէ, վագթու կէլէճէք զիյանըն տիկէր նըսֆը՝ տիկէր 12 այա թագսիմ օլընտասընը տահա փախէպալըշ ատտ իթմիշ տիր.

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

—Տիւն կէճէ Լէյլէի Պէրաթ օլմասը հասէպիյլէ ագշամ պիրճիւմլէ ճամի վէ մէսճիտլէրին մինարէլէրի գանտիլլէր իլէ տօնատըլմըշ, վէ պու սապահ պիրճիւմլէ վիւքէլաի ֆիխամ վէ վիւզէրա վէ միւշիրան վէ իւլէմաի քիրամ հազարաթը Մապէյնէ պիլազզաթ, խաքիբաի Շահանէյէ արզը թէպրիք վէ ուպուտիյէթ իթմիշլէր տիր.

—Հիւքիւմէթը Սէնիյէ իլէ Ալէմանիա տէվլէթի պէյնինտէ խիթամ պուլան թիճարէթ մուահէտնամէսինին եէնիտէն ագտը գըմմըրտա թարաֆէյն մուրախխասլարը թային գըլընմըշ, վէ տէվլէթը միւշարէլէյհանըն Տէրսաատէթ գօնսօլօսը օլուպ պու քէրրէ չէհրիմիզէ կէլմիշ օլան Մ. Զիրէ՝ թալիմաթը լազըմէյի կէթիրմիշ օլտըղընտան, եագընտա իճրաի միւզաքէրաթա պէտ ու միւպաշէրէթ պըլընաճագը իշիտիլմիշ տիր.

—Պիր միւտտէթտէն պէրու խասթա պուլունմագտա օլան Պէյօղլու միւթէսարըֆը Արիֆ պէյ՝ տիւն սաաթ 4տէ Ֆէրիքէօյինտէ գէաին խանէսինտէ վէֆաթ իթմիշ օլմաղլա, սուտուր իտէն իրատէի Սէնիյէ մուճիպինճէ, ճէնազէ մէասիմի ճէպը հիւմայունտան մէսվիյէ պուլունարագ, ճէնազէսի տիւն պէօյլէտէ զինէթլէ գալտըրըլըպ Պէշիքթաշտա քեայինէ Եահեա էֆէնտի թէքքէսի գուրպինտէ տաֆն օլընմըշ տըր.

Ճէնազէ ալայընտա միւթէվէֆֆանըն պիրատէրի միւշիր Թահսին բաշա, տիկէր պիրատէրի Զապթիյէ նազըրը Ֆէհմի պէյ հազրէթլէրի, տիկէր պիրատէրի Սաաթճի պէյ, Իւսքիւտար վէ Պէշիքթաշ միւթէսարըֆլարը Պահրի վէ Հասան բաշալար, Տէրսաատէթ բօլիս միւտիրի Աքեաճ էֆ. Զապթիյէ մէքթուպճուսու Ղալիպ պէյ հազրէթլէրի, Սթամպօլ, Պէյօղլու, Իւսքիւտար վէ Պէշիքթաշ ժանտարմա գումանտանլարը վէ տիկէր բէք չօգ բօլիս մէմուրլարը հազըր պուլընմըշլար տըր.

—Մէսմուաթա կէօրէ, Տէրսաատէթ Իթալիա սէֆիրի Պարօն Պլան՝ Մատրիտ սէֆարէթի մէմուրիյէթինի գաթիէն գապուլ իթմիշ վէ քէնտի եէրինէ Աթինատա մուգիմ Իթալիա սէֆիրի Մ. տը Գուրթօբասսի Տէրսաատէթ սէֆարէթինէ թային օլընաճագ իմիշ.

Քէզալիք խապէր ալընտըղընա կէօրէ, Պարօն Պլան թարաֆընտան Պէյօղլունտա Այազ բաշա ճիվարընտա ինշա օլընան եէնի Իթալիա սէֆարէթխանէսի՝ էշխասընըն պիր գըսմը իլէ պէրապէր պանգէր Մ. Զօթաշ էվլէնտիլիյէ 450000 ֆրանգա ֆիրուխթ օլընմըշ տըր.

—Տէրսաատէթ Պանգասընըն (Պանգ տը Գօնսթանթինօբլ) մէճլիսը իտարէսի րէիսի Մ. Ֆէրինօ՝ տիւն Պապը Ալիյէ կիտէրէք, մէզքիւր պանգանըն նիզամնամէի էսասիսի իչիւն իճրասը թէքլիֆ օլընան թաատիլաթ հագգընտա իզահաթ իթա էյլէմիշ տիր.

—Խըտիվը սապըգ Իսմաիլ բաշա հազրէթլէրինին մախտումլարընտան բրէնս Մէհմէտ Ալի բաշա հազրէթլէրի տիւն Բարիզտէն Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր.

—Մըսըր վէ Սուրիյատան Տէրսաատէթէ կէլէճէքլէրինի եազտըրըլմըշ 50-60 գատար Ամէրիգա սէյյահլարը՝ տիւն Տէրսաատէթէ միւվասալէթ իթմիշլէր տիր.

—Պիր գաչ կիւնտէն պէրու նամիզաճ պուլընան Աւստրիա սէֆիրի Պարօն Գալիս՝ քէսպը աֆիյէթ իթմիշ օլմաղլա, պիր գաչ կիւնէ գատար տըշարըյա չըգաճագ տըր.

—Տիւն Իզմիրտէն չէհրիմիզէ 1139 գօյուն կէլմիշ տիր.

—Քեաղըտխանէ էհալիսի՝ ճէմ իթտիկլէրի իանէ իլէ պիր քեարկիր մէքթէպ ինշասընա պաշլայըպ եարը եօլտա ագչէ պիթմիշ օլտուղընտան, մէքթէպը մէզպուրըն իքմալը ինշաաթը իչիւն իգթիզա իտէն 16500 ղրուշըն Ճէպը հիւմայունտան թէսվիյէսի խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ սուտուր իթմիշ տիր.

—Ռուսումաթ էմինը ճէտիտի Րաիֆ բաշա հազրէթլէրի՝ տիւն սաաթ 3½տա մագամը մէմուրիյէթը ճէտիտէսինէ պիլազզաթ տաիրէի Ռուսումաթըն քեաֆֆէի մէմուրինի արզը րասիմէի թէպրիքեաթա միւսարաաթ էյլէմիշլէր տիր.

—Եունան Մէճլիսը մէպուսանը՝ Տէրսաատէթ Եունան սէֆիրի Մ. Գօնտուրիօթինին թէգաիւտիւնի իսթիտա իթտիկի թագտիրտէ քէնտիսինէ մահիյէ 1000 ֆրանգ մաաշ իթա օլունմասը հագգընտա հիւքիւմէթ թարաֆընտան թագտիմ օլընան պիր լայիհայը պիրինճի գըրաաթտա գապուլ էյլէմիշ տիր.

—Ախիրէն ֆիւճճէթէն վէֆաթ իտէն մէշհուր ավուգաթ Մ. Եօրկանտօբուլօնըն նաշը կէչէն ճումաա էրթէսի կիւնիւ Գալաթա իրսալ օլունմըշ տըր. Միւթէվէֆֆանըն թէրէքէսի սէրվէթի՝ էհամ վէ նագտ օլարագ 350000 ֆրանգ իլէ պազը թահվիլաթ, վէ Բիրէտէ պիր վէ Պէօյիւք Ատատա տիկէր պիր արազիտէն իպարէթ օլտուղը՝ վասիյէթնամէսի միւնտէրիճաթընտան անլաշըլմըշ տըր.

—Եվրոբա չըմէնտէֆէրլէրի մուրախխասլարընըն Պէյօղլունտա Թէվթօնիա սալօնընտա ագտ իթտիկլէրի գօնֆէրանստա վէրտիկլէրի գարար մուճիպինճէ, Եվրոբա սիւրաթ գաթարը՝ ալաֆր. մայիս 1տէն իթիպարէն հաֆթատա 2 տէֆա եանի բազար վէ բէնճշէնպիհ կիւնլէրի Բարիզտէն հարէքէթ իտէճէք տիր. Մէզքիւր գաթար՝ Տէրսաատէթտէն տախի չարշէնպիհ վէ ճումաա էրթէսի կիւնլէրի վագթը մուայյէնտէ հարէքէթ իտէճէք տիր. Ալաֆր. յունիս 1տէն իթիպարէն մէզքիւր գաթարլար՝ էօյլէտէն սօնրա ալաֆր. սաաթ 1ի 50 տագիգա կէչէրէք Տէրսաատէթէ վիւրուտ իտէճէք, վէ ագշամ ալաֆր. սաաթ 7.յի 20 կէչէրէք վէ եախօտ սաաթ 10տա հարէքէթ իտէճէք տիր. Պու սօն նօգթա մուախխարէն գարարկիր օլաճագ տըր.

—Սիվաս վիլայէթինտէ Մէճիտ եօզլիւ գազասընտա հայվանաթ խասթալըղը զուհուր իտուպ, 1367 րէս հայվան թէլէֆ օլտըղը վէ հէր նէ գատար պազը թէտապիր իթթիխազ օլընմըշ իսէ տէ, պիր ֆայտէսի կէօրիւլմէտիկինտէն, խասթալըղըն տէվամ էյլէտիկի՝ Սիվաս կազէթասընտա օգունմըշ տըր.

—Իզմիրտէն իշար օլընտըղընա կէօրէ, Ա...Նիքօլաօս նամընտա պիր Եունան էճլէքէն սէֆինէսի կէչէն ճումաա կիւնիւ Ֆօչէ սահիլինտէ ղարգ օլմուշ իսէ տէ, գայըգտան վէ թայֆալարը գուրթուլմուշլար տըր.

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Բարիզ 15 ապրիլ

Խըտիվին մախտումլարը Սէրկիի Ումումիյի զիյարէթ իթմէյէ կէլէճէքլէր տիր.

Ռուսիա Զարընըն իքինճի մախտումը կրանտիւգ Ժօրժըն բաքիգ պուլընաճաղը ճէսիմ պիր Ռուս տօնանմասը՝ Սէրկիի ումումի միւտտէթինճէ Պրէստ լիմանընտա կէլէճէք տիր. Միւշարէլէյհ կրանտիւգ իլէ մայէթի զապըթանը իչիւն Բարիզտէ տաիրէլէր իսթիճար օլընմըշ տըր.

ԱԶԳԱՅԻՆ

Պայպուրթ չէհրինտէ եէքտիկէրէ ղարիպ եագըն տէօրթ քիլիսէ ինշա իտիլմիշ օլուպ, պունլար չիմտիյէ գատար պիր պիր իտարէ օլընմագտա պուլընմըշլար իսէ տէ, Առաջնորդ Ռուբինեան Գեր. Տ. Ամբրոսիոս վարդապետ՝ մահալլի բաբագլարընըն մըգտարը տէօրթ քիլիսէյէ ղալը քեաֆի օլտըղընը նազարը տիգգաթա ալարագ վէ մէզքիւր քիլիսէլէրի հէր պիր թարզ իւզրէ վէ տահա մունթազամ պիր հալտէ պուլընտուրմագ իսթէյէրէք, տէօրթ քիլիսէնին իտարէսինի պիրլէշտիրմիշ, վէ պիր հէյէթը մախսուսէ մարիֆէթիյլէ իտարէ օլընմասընա գարար վէրմիշ տիր.

Պու քէրրէ Գեր. Տ. Ամբրոսիոս վարդապետ՝ լիմանըլահաթ Տէրսաատէթէ կէլտիքտէ, Պայպուրթ բաբագլարընտան պիրի՝ գարարը մէզքիւր ալէյհինէ գըյամ իլէ, քիլիսէլէրին իթթիհատը իտարէսինի իպթալ ու իլղա իթմէյէ մուվաֆֆագ օլմուշ օլմագլա, իճրաի իճրաաթը իչիւն պու պապտէ Պայպուրթտան մալիւմաթը մուֆասսալէ վիւրուտ իթմիշ տիր.

——

Կէչէն մարտ 18ինտէ Ռուսիանըն Բագու չէհրինտէ Հայրապետ Հախումեան նամընտա պիր իխթիյար վէֆաթ իտուպ, մուէսսէսաթը խայրիյէի միլլիյէյէ 3000 րուպլի վասիյէթ իթմիշ տիր.

Միւթէվէֆֆաի մումայիլէյհ Մ. Երուսաղէմին Ս. Յակոբեանց վանքը տալըյընտա մէպլաղը մէզքուրտան 100 ատէտ բօլ ալթունը թախսիս իթմիշ տիր.

——

Իզմիրեանց Աղա Յովսէփին Սահակ-Մեսրոպ իքրամիյէի էտէպիյէսի իչիւն նասպ օլընան գօմիսիօն՝ Թօքաթըլը քարօզիչի Փիրղալէմեան Գեր. Տ. Ղեւոնդ վարդապետէ խասսէթէն պիր մէքթուպ եազարագ, մուգատտէմ մագամընտա էվվէլճէ նէշր իլէ իքրամիյէ իչիւն գօմիսիօնը մէզքիւրա թագտիմ իթմիշ օլտըղը «Նօտարք Հայոց» նամ էսէր միւքէմմէլ պիր սուրէթտէ թէտգիգ վէ թագտիր օլընապիլմէք իւզրէ, օ էսէրին էճզայը միւթէմմիմէսինտէն օլան վէ քէնտի (վարդապետին) եանընտա պուլընան օն ճիլտլիք գատար էլ եազըլարընը գօմիսիօնա իրսալ վէ թագտիմ իթմէսինի իշար ու իխթար էյլէմիշ տիր.

——

ՊԵՏՐՈՍ ՇԱՆՇԵԱՆՑ

Ռուսիա Էրմէնիլէրինտէն օլուպ ախիրէն վէֆաթընը եազմըշ օլտուղումըզ մէշահիրը մուալլիմինը միլլիյէտէն Պ. Պետրոս Շանշեանցըն թէրճէմէի հալի հագգընտա բէյտէրպէյ ախզը մալիւմաթ իտիլմէքտէ օլմագլա, մալիւմաթը մէզքիւրէտէն պազըլարը պէր վէճհը աթի նագլ ու թէրճ օլընըր.

Միւթէվէֆֆա Պետրոս Սամուէլեան Շանշեանց 1819 սէնէսի օգոստոսընըն 31ինտէ Թիֆլիստէ տիւնեայէ կէլմիշ տիր.

Շանշեանլար՝ Կիւրճիսթան զատէկեանընտան օլուպ, Կիւրճիլէրին տէվըր հիւքիւմէթինտէ միւլքին սէրվէգնէտարըրգ (մալիյէ) մէմուրիյէթի Շանշեանց խանէտանը եէտինտէ պուլընմըշ օլտըղը կիպի, Կիւրճիլէրին սօն գրալը Կէօրգինին թէքլիֆի մուճիպինճէ Ռուսլարըն տէվրը հիւքիւմէթինտէ տախի սէր վէգնէտարըրգ խըտմէթի՝ Շանշեան խանէտանընտա թէվտի ու իհալէ օլընմըշ, վէ Պետրոս Շանշեանցըն բէտէրի Սամուէլ եախօտ Սամուէլ Գիվիչ՝ քէնտի խանէտանընըն բէտէրի մագամընտա Թիֆլիս սէրվէգնէտարլըղը մէմուրիյէթինէ նասպ օլընմըշ, վէ պիր չօգ սէնէլէր պու մէմուրիյէթի քեմալը սըտգ ու իսթիգամէթլէ իֆա էյլէմիշ տիր.

Կիւրճիսթան վալիսի Ժէնէրալ Երմոլոֆըն՝ վէգնէտարը մումայիլէյհ հագգընտա էմնիյէթը քեամիլէսի օլուպ, հիւրմէթ ու րիայէթի տախի պէր քեմալ իտի.

Սամուէլին վէֆաթընտան սօնրա Ռուսիա հիւքիւմէթի՝ սէր վէգնէտարըրգ մէմուրիյէթինի անըն պէօյիւք օղլու Պ. Նիկողայոսա թէքլիֆ իթմիշ իսէ տէ, մումայիլէյհ՝ աքէր օլմասը հասէպիյլէ գապուլ իթմէմիշ, վէ պէօյլէճէ Շանշեան խանէտանընտա սէր վէգնէտարըրգ մէմուրիյէթի խիթամ պուլմըշ տըր.

Սամուէլին քիւչիւք օղլու օլուպ ախիրէն վէֆաթ իտէն Պետրոս Շանշեանց հէնուզ 6 եաշընտա իքէն, խըտմէթքեարըն գուճաղընտա հէր կիւն Թիֆլիսին Ներսիսեան մէքթէպինէ տէվամ իտէրէք թահսիլ իթմէքտէ պուլընըպ, 1830տա կիմնազիօն մէքթէպինէ նագլ իթմիշ, վէ 1833տէ տէ Մօսգովայա ազիմէթլէ Լազարեան ճեմարանընտա թահսիլինէ տէվամ էյլէմիշ տիր.

Պետրոս Շանշեանց՝ 1837տէ Լազարեան մէքթէպինտէ իքմալը թահսիլ իտէրէք, Մօսգովա Տար իւլ Ֆիւնունընըն թըպպիյէ շուպէսինէ տուխուլ իթմիշ իսէ տէ, վիւճուտընըն ֆէննը թըպպ միւշքիլաթընա թահամմիւլ իտէմէյէճէկինի պիլմիւշահէտէ, ֆէննը թէպապէթ խասսիլինտէն սարֆը նազար իլէ Տար իւլ Ֆիւնունը մէզքիւրըն լիսան շուպէսինէ տէվամ պաշլամըշ տըր.

Պատէհու Պ. Պետրոս Շանշեանց՝ Մօսգովատան Բէթէրսպուրկա ազիմէթ իտէրէք Էլսինէի Շարգիյէ մէքթէպինէ տուխուլ իլէ պիր սէնէ տէվամ իթտիքտէն սօնրա, նայիլը մուվաֆֆագիյէթ օլմայընճա եէնէ Մօսգովայա աւտէթ վէ պու քէրրէ օրատագի Տար իւլ Ֆիւնունըն հուգուգ շուպէսինէ տուխուլ իթմիշ, վէ 1843տէ իքմալը թահսիլ իլէ Եվրոբայա սէյյահաթ իտէրէք, Վիէննա, Վէնէտիկ վէ Բարիզ Տար իւլ Ֆիւնունլարընտա տէրսլէր իսթիմա իթմիշ տիր.

1849տա Պետրոս Շանշեանց Նաբօլի վէ Ռոմա Տար իւլ Ֆիւնունլարընը զիյարէթ իթտիքտէն սօնրա Բէթէրսպուրկա աւտէթլէ, անտէն սէնէի մէզքիւրէ էվախիրինտէ Թիֆլիսէ ազիմէթ իթմիշ վէ Աշտարակեցի Ներսէս Ե. Սրբազան Կաթողիկոսըն տավէթի մուճիպինճէ Ներսիսեան մէքթէպինին միւտիրլիյէթինի տէրուհտէ իթմիշ իսէ տէ, միւշարէլէյհ Կաթողիկոսըն թահրիրէն տավէթի կէճիքմիշ օլտըղը հասէպիյլէ Պետրոս Շանշեանց՝ միւտիրլիք մէմուրիյէթինի թէրք իլէ, Բէթէրսպուրկա աւտէթ իթմիշ վէ օրատա խուսուսի տէրսլէրլէ մէշղուլ օլմուշ տըր.

1851 սէնէսի էվախիրինտէ մումայիլէյհ՝ եէնիտէն Ներսէս Կաթողիկոս թարաֆընտան թահրիրէն Թիֆլիս Ներսիսեան մէքթէպի միւտիրլիյէթինէ տավէթ օլունտըղընտան, իշպու մէմուրիյէթի գապուլ իլէ 1858է գատար իֆա վէ տէվամ իթմիշ, վէ Ներսէս Կաթողիկոսըն վէֆաթընտան սօնրա Ներսիսեան մէքթէպինի թէրք էյլէմիշ տիր.

Պետրոս Շանշեանց՝ էսնաի միւտիրիյէթինտէ, Եղիշէյի Ռուսճայա թէրճէմէ իթմիշ, վէ էսնաֆլար հագգընտա «Երկու խօսք» սէրլէվհասըյլա պիր էսէր թէլիֆ իտուպ, պու էսէրի իչիւն տիւչարը թաագիպաթ օլմուշ տըր.

Պատէհու Պետրոս Շանշեանց՝ Կաթողիկոս գայմագամը Ղուկաս Արքեպիսկոպոսըն թէքլիֆի մուճիպինճէ Ռուսճա «Կարգադրութիւն» սէրլէվհասըյլա պիր քիթապ թահրիր իտուպ, Պալաժենիա նիզամնամէսի մալիւմինին թաստիգինէ տաիր օլան պու էսէր՝ Մատթէոս Սրբազան Կաթողիկոսըն զէմանընտա Էրմէնիճէյէ թէրճէմէ օլընարագ, Կաթողիկոսըն իմզասը թահթընտա պէրայի թաստիգ Ռուսիա Զարընա արզ օլընմըշ տըր.

1862 սէնէսի սօնլարընտա Պետրոս Շանշեանց՝ Թեմական մէքթէպ միւտիրլիյէթի մէմուրիյէթիյլէ Շուշիյէ տավէթ օլընըպ, 1863տէ չէհրը մէզքիւրէ ազիմէթլէ մէմուրիյէթը մէզքիւրէյի տէրուհտէ իթմիշ, վէ լաքին 1865տէ Շուշիտէն միւֆարէգաթա մէճպուր օլմուշ, վէ օ սէնէսի Թիֆլիստէ խուսուսի պիր մէքթէպ քիւշատ իտէրէք պէշ սէնէ տէվամ իթտիքտէն սօնրա, նամիզաճլըգ հասէպիյլէ 1870տէ մէզքիւր մէքթէպի տախի թէրք էյլէմիշ տիր.

Միւթէվէֆֆա Պետրոս Շանշեանց՝ 19 սէնէլէրտէն պէրու գալէմ մէյտանընտան չէքիլիպ, Թիֆլիստէ վէ շու սօն սէնէլէրտէ տախի Թիֆլիս գուրպինտէ Վէժիս նամ գարիյէտէ թէնհանիշին պիր եօմր կէչիրմէքտէ պուլընմըշ տըր.

ՊԱՆՔԸ ՕՍՄԱՆԻ

Պանգը Օսմանինին Գալաթա վէ Սթամպօլ իտարէխանէլէրի՝ ալաֆր. ապրիլին 19նճի ճումաա վէ 22նճի բազար էրթէսի կիւնլէրի գաբալը օլաճագլար տըր.

ԲԱՐԻԶ
ՍԷՐԿԻԻ ՈՒՄՈՒՄԻՍԻ

Բարիզ մախսուս մուխպիրիմիզտէն մէքթուպ

Բարիզ սէրկիի ուսումիսի հագգընտա Եվրոբա կազէթալարընըն նէշր իթտիքլէրի մալումաթ սըբասըյլա կազէթամըզա նազլ օլընմագտա իտի տէ, Ճէրիտէի Շուրէէյէնին մունհէրէժ օգույանլարընա սէրկիի մէզքիւր կիպի մուհիմմ պիր Թէշէպպիւս հագգընտա մալումաթը մուքէմմէլէ իթտասը խտարէմիզճէ ֆէվգէլատէ մաթլուպ պուլընմասընա, վէ —էճնէպի կազէթալարընըն նէշրիյաթընտան ֆազլա օլարագ— սէրկիի ուսումիտէ Եվրոպալըլար իչիւն Թապիի չէյլէր հիւքմիւնտէ իտէ տէ, մէմալիքը Օսմանիյէճէ պիլինմէյի մունճիպը Փայիտէ օլաճագ բէք չօգ մէվատտ պուլընապիլմէսինէ մէպնի, պու քէրրէ —Սէրկիի Ուսումինին աչըլըշ պուլընտըղը միւտտէթ զարֆընտա օրատա գալմագ իւզրէ— Բարիզ կիթմիշ օլան պիր զաթ իլէ խտարէմիզ միյանընտա ագտ օլընան պիր մուգավէլէնամէ մուճիպինճէ, Բարիզ սէրկիի ուսումիսի հագգընտա կազէթամըզա խուսուսի մէքթուպլար ճէլպի Թէէմմին խտիլմիշ տիր. պու մէքթուպլարը խտիմմէք իչիւն խտարէխանէմիզճէ տէրէօհտէ օլընան ֆէտաքեարլըղըն գարիւնէ քիրամ Թարաֆընտան Թագտիր օլընաճաղընը իւմիտ խտէրիզ։

Բարիզ 12 ապրիլ 1889

Միւէլլիֆ էֆէնտի,

Սթանպօլտան պիլ հարէքէ էյլտըղըմ գաթարըյլա պուրայա վուգու պուլան սէյահաթըմ, Նազարըմտա՝ տիւնեանըն—պիր ասրտան, եարըմ ասրտան պէրու տէյիլ—սէնէտէն սէնէյէ, կիւնտէն կիւնէ, վէ հաթթա սաղիգատան սաղիգայա նէ՛ պէօյիւք Թէհէվվիւլաթ կէօրմէքտէ օլտըղընը եէնիտէն Թէճէսսիւմ իթտիրտի։

Պէօյլէ չէյլէրի կազէթա սիւթունլարընտա օգումագ, եախօտ տիկէր պիրիսինին աղզընտան իշիթմէք քեաֆի տէյիլ տիր. խնսան պիր տէֆա պու էլլէրըմ գաթարընա կիրիպ, իւչ պուչուգ կիւնտէ Բարիզէ սէյահաթ իթմէլի, չէհրէրտէն, վիլայէթլէրտէն, հիւքիւմէթլէրտէն նէ՛ գատար ագ միւտտէթ զարֆընտա միւրուր խտիլիպ կիթտիկլէրինի կէօրմէլի, պիր տէ պու —խտի իլէ միւշէտ տա օլան— … մէտէնիյէթինը էսկի զեմանըն տէվէ սըրթընտա խճրա օլընան սէյահաթլարը, եախօտ Անատօլուտագըն գաթըրճը հայվանլարը, եախօտ չիմտի—Թէրագգը էսէրի տիմէք օլան— Բօղազ արապալարը իլէ խճրա օլընան եօլճըլըղը իլէ մուգայէսէ իթմէլի տիր քի՝ մէտէնիյէթին հէ՛ր կիւն հէ՛ր տագիգա նէ՛ գատար պէօյիւք ատըմլար ատմագտա օլտըղընը անլասըն։

Օրիան Թ՛էքսբրէս իլէ խճրա օլընան սէյահաթ հագգընտաքի մէրագը մուճիպ օլաճագ պիր չէյ տիր. վէ պէն պունտան սօնրաքի մէքթուպլարըմտա պիրինի խասսէթէն պու սէյահաթըն Թարիֆինէ Թախսիս խտէճէկիմ վատ խտէրիմ. Ֆագաթ՝ չիմտի Բարիզտէ կէօրտիւկիւմ հալ օ գատար միւհիմմ վէ մէրագը ճալիպ տիր քի, սըրայա րիայէթ խտուպ, պու մէքթուպտա էվվէլ պէ էվվէլ սէյահաթըն սուրէթը վուգուընի հիքեայէ իթմէկտէն տօլայը օգույանլարըմըզըն աֆվըննը խթիրհամ խտէրիմ.

Բարի՛զ . . . պու իքի հէճանըն (կուն) պիւթիւն տիւնեայա խնսանլարըն ֆիքրի իւզէրինէ նէ՛ պէօյիւք Թէէսիրի վար տըր. Բարի՛զ . . . եանի իլմին, սանաթըն վէ զէրաֆէթին խճթիմա իթտիկի մահալ. Ֆրանսըզլար քէնտի բայիթախթլարընը՝ «Տիւնեանըն բայիթախթը» ատը իտէրլէր. պու նամ՝ էլպէթթէ տիւնեայա Ճօհն Պիւլ իլէ քէնտի ատասընտան (1) պաշգա հէր չէյէ նազարը խթիպար էյլէմէյէն Ինկիլիզին, եախօտ — 1870 մուհարէպէսինտէ Ֆրանսըզլարը … մաղլուպ խտմիշ օլան—Ալէմանլարըն խօշունա կիտէճէք պիր չէյ տէյիլ տիր. Ֆագաթ Ինկիլիզլէր տէ, Ալէմանլար տա խթիրաֆա մէճպուր տըրլար քի, նէ՛ Լօնտրա, նէ՛ տէ Պէրլին՝ Բարիզ գատար տէյիլ, հաթթա օնուն պէչտէ պիրի գատար չէօհրէթ գազանամամըշ տըր։

Լօնտրա բէք ճէսիմ, բէք միւքէմմէլ, բէք Դեզենպօթ (Թիճճարի) պիր չէհիր տիր. Ինկիլիզ միլլէթինին ատաթ ու ախլեագը հագգընտա եագըննան մալումաթ ալմագ, եախօտ Ինկիլթէրանըն բայիթախթընը կէօրմէք խսթէյէնլէր օրայա կիտէպիլիրլէր. Ֆագաթ էյլէնմէք իչիւն Լօնտրայա կիտէն՝ զանն խտէրիմ քի՝ նատիր տէյիլ, հա՛թթա պէլքի տէ էնտէր տիր. զիրա Լօնտրա քէնտի տաշըմա պուլուտլու հավի, հավա հալը ֆէնէրլէրինին զիյասընա բաղմէն կէճէլէրի սօգագլարը էքսէրիա կէօզ կէօզու կէօրմէզ պիր հալտէ պուլընմասը, հէնուզ եարը կէճէ օլմագսըզըն պիւթիւն չէհրի սուսուզ գալմասը, վէ պախուսուս էհալիսինին— … տէմէյէլիմ—… Թապիաթը սըգըճըլը՝ էյլէնճէ իչիւն եօլճուլարըն բաղպէթինի ճէլպ խտէճէք պիր մէմլէքէթ տէյիլ տիր։

Բրէնս տը Բիզմարգ 1870 մուհարէպէսինտէ Ֆրանսըզլարը մաղլուպ իթմիշ տիր. Ֆագաթ նէ՛ պու զաֆէրին շանը, նէ՛ ասքէրի բօլիթիգանըն չաշաասը, հաթթա նէ տէ Թազմինաթը հարպիյէ օլմագ իւզրէ Ֆրանսըզլարտան ալընան միլեարլարը սազլամագ իւզրէ եաբըլան գուլէ՝ Բարիզէ կիտէն սէյահլարը եօլլարընտան չէվիրիպ Պէրլինէ կէօթիւրէմէյօրլար։

Ֆրանսըզլարըն մաղլուպիյէթինէ, բօլիթիգա ալէմինտէ Նաբօլէոն զեմանընտա Ֆրանսըզ միլլէթինին իգբաղ իթտիկի վագիյէթին չիմտի Ալէմանլար Թարաֆընտան իհրազ խտիլմէքտէ օլմասընա, վէ Ֆրանսանըն տախիլի միւշքիլաթը խարիճէ տիվ ադնասը իլէ կէօսթէրիլիպ, Մաճառիսթան պաչ վէքիլի Մ. Թիցան —Մաճառիսթան միլլէթ մէճլիսի կիւրսիւսիւնտէ պիր րէսմի պիր մաճալտէ—«1889 սէրկիսինտէ էճնէպի միլլէթլէրինին պաղըղընը, վէ էճնէպիլէր Թարաֆընտան կէօսթէրիլէճէք էմնիյէթսիզլիկ պուլընմամասընտան գօրգարըմ» տէմիշ օլմասընա բաղմէն, Բարիզ չէհրի պու կիւն եինէ հագգըյլա տիւնեանըն Եվրոբանըն բայիթախթը հիւքմիւնտէ պուլընըյօր. վէ պէն էմինիմ քի, 1889 Սէրկիի ուսումիսի տէ Բարիզին պիւթիւն Եվրոբա բայիթախթլարընա օլան ֆէվքիւլխատէ հիչ պիր զէման էլինտէն ալընամայաճաղընը էնզարը ուսումիյէ հուզուրընտա պիր գաթ տահա խսպաթ էյլէյէճէք տիր։

Ֆրանսըզլարըն պու Թէֆէվվիւգլարի նէ՛տէն իլէրի կէլիյօր. էվվէլա՝ Ֆրանսըզ միլլէթինին սանաթտա, վէ պիլխասսա «զէրաֆէթ» վէ «կուսթօ» կէօսթէրէն սանաթլարտա տիկէր միլլէթլէրտէն տահա իլէրի կիթմիշ օլմասընտան, վէ սանիէն Ֆրանսըզլարըն պիւթիւն ախլեագընտան. Լօնտրա իլէ Բարիզին արասընտա պիր գաչ սաաթ վարպօրլա սէյահաթ խտիլէճէք ագ պիր մէսաֆէ վար տըր. Ֆագաթ՝ Լօնտրատա կէտինիզ պիր գունտուրաճըյա պիր չիֆթ պօթին ըսմարլայընըզ, խարաճաղը պօթինլէր պէքլէր տէ կիպի սաղլամ օլաճագ տըր. Ֆագաթ պիչիմ խուսուսընտա էլի … նէ էվվէլին … լարընտան բէք տէ ֆարգը պուլընմայաճագ տըր. պիր տէ Բարիզտէ պիր պօթին ըսմարլայընըզ. չօգ միւհէնտիս տիր քի, պու պօթին Լօնտրատա եաբըլտըղընըզ եաբըլանլար գատար տայանաճագ տէյիլ, Ֆագաթ պիչիմինտէ, եաբըլըշընտա, հաթթա եարըմ գունտուրաճըլարընըն անը կէթիրիշ իւզրէ Թագլիտ էյլէսինլէր տէ Բարիզին սաիր չէհիրլէրի օլան Թէֆէվվիւգիւնին պիւթիւն էսրարը ի՛չտէ պու նօգթատա տըր։

Ֆրանսըզ միլլէթի … (օ-ր-) պիր միլլէթ տիր. պու սանաթքեարլըգ՝ մուտատան պաշլայըպ էշեայա, էշեատան՝ էպնիյէյէ, էպնիյէտէն անըլէրին տէրունինտէ իգամէթ խտէնլէրէ, վէ հաթթա պէկ Ֆրանսանըն հավասընա վէ սույունա վարընճայա գատար սիրայէթ էյլէմիշ տիր. Սթանպօլտա պիլէ պէքլէր օգույանլարըմըզ տիգգաթ իթմիշ տիր քի, Ֆրանսըզլար (ամմա Բ…) Ֆրէնկլէրինին անլաշըլմասը խանէլէրինտէ՝ պաշգա պիր … լէթաֆէթ, պաշգա պիր … էսէրի կէօրիւնիւր. իշթէ Բարիզին պիւթիւն ալէմտէ … հալի Ֆրանսըզլարըն —հաթթա իւմթէրագգըյաթա պիլէ— … պիր հալ վէրմիշ օլմալարընըն նէթիճէսի տիր։

Ֆագաթ պէն սէրկիի ուսումիտէն պահս իտէճէք իտիմ.— Սէրկինին քիւչաթընա հէնուզ պիր այ միւթէճավիզ միւտտէթ պուլընտըղը հալտէ չիմտիտէն սէրկիի ուսումի հագգընտա մալումաթ իթասընա պաշլամագլըղըմ պէլքի օգույանլարընըզճա Թէճաճիւպի մուճիպ օլաճագ տըր. Ֆագաթ պէնի չաշըրթըպ մէյտանտա պըրագան պիր չէյ վար իսէ, օ տա պու գատար միւտտէթ զարֆընտա սէրկի հագգընտա իճրա իտէն մալումաթը իպթիտաիյէյի նասըլ եազապիլէճէկիմ գազիյէսի տիր, չիւնքի չիմտի յէ գատար քիւչատ օլընան ուսումի սէրկիլէր իլէ հէման մուգայէսէ խտիլէմէյէճէք գատար ճէսիմ օլան պու սէրկինին Թէսարիֆաթը իպթիտաիյէսինի էօյլէ պիր մէքթուպ իլէ Թարիֆ իթմէք գապիլ տէյիլ տիր։

Բարիզ սէրկիի ուսումիսինին Թէրթիպինտէ վարիտը խաթըր օլան իլք սիւվալ «Եվրոբատա ուսումիէ Թիճարէթինին տուրկուն օլտըղը պէօյլէ պիր զէմանտա պէօյլէ պիր սէրկի Թէրթիպի ճայի՞զ մի իտի» մատտէսի տիր։

Ֆրանսըզլար պունա ճէվապ օլարագ, «ալըչվէրիշին տուրկուն օլմասը՝ սէրկիի ուսումի Թէրթիպի լիւզումինը պիր գաթ տահա հիսս իթտիրէճէք չէյլէրտէն տիր» տէյօրլար։

«Ղարի՛պ ճէվապ» տէնիլէճէք զարիֆ ամմա, եանլըշ տէյիլ տիր։

Ալըշվէրիշտէ տուրկունլուգ կէօրիւլիւր իսէ նէ՞ եապմագ լազըմ էյի տիր. հէր քէս գօլլարընը պաղլայըպ ամըլգտան էօլէճէկի զէմանը՞ մը պէքլէմէլի, եօգսա տուրկունլըղըն Թէճսիրաթընը պիր ագ օլսուն Թախֆիֆ իտէճէք վէսաիթէ՞ մի մուրաճաաթ էյլէմէլի։

Էլպէթթէ էօվլինտէն պըգմամըչ օլան հէր չախս իքինճի չըգգը Թէրճիհ էյլէյէճէք տիր։

Պէօյլէ օլընճա՝ սէրկիի ուսումինին Ֆրանսանըն մէնաֆիի տախիլիյէսինէ քէֆալէթ խտէճէք քէնտի քէնտինէ անլաշըլըր օլուր.—1883—84 սէնէլէրինտէ Ֆրանսատա, վէ պիլ Թախսիս Բարիզտէ իշսիզլիք հիւքիւմֆէրմա իտի. վէ հէր հալ կէօստէրիյօր իտի քի՝ պու հալ պիր գաչ սէնէլէր տէվամ էյլէյէճէք տիր. պէօյլէ աճվալին ամէլի Ֆրանսըզլարճա նէ կիպի Թէէսիրաթ հասըլ իթտիկի, վէ պիր Թագըմ խէյալբէրէսթ ֆըրգալարըն պու եօլտա աճվալտէն նէ գատար իսթիֆատէ իտէճէքլէրի մալում տիր. պունուն իչիւն պէճէմէ՞ք հալ պիր չարէ պուլմագ լազըմ իտի. օ զէման Ֆրանսատա մէվգըի իգթիտարտա պուլընանլար պու հալինազարը տիգգաթա ալարագ 1789տա Ֆրանսատա զուհուր իտէն Պէօյիւք Րէվօլիւսիօնըն եիւզինճի սէնէի տէվրիյէսի տէ 1889 սէնէսինէ Թէսատիւֆ էյլէմէքտէ իտի. պու պէօյիւք Թարիխ միւնասէպէթիլէ ֆէվգէլատէ չէնլիքլէր իճրասը զարուրի իտի. 1885 սէնէսի իչիւն Դիւմ, (եանի եալընըզ Ֆրանսա մահսուլլարընա վէ էմթաասընա մախսուս) Բարիզտէ պիր սէրկի Թէրթիպի տէ գարար Թաստիգ խտիլմէքտէ իտի. 1883 սէնէսի օգոստոսըն 8ինճի կիւնիւ — Բարիզտէ նիւսխասի …քի բարայա սաթըլմագտա օլան—Բիլ … պաչ մուհարրիրի Մ. Թօմաս Կրիմմ՝ պիր պէնտ եազարագ, 1789 Թարիխինին 100ինճի սէնէսի չէնլիքլէրի իլէ սէրկիի ուսումի ֆիքրինի պիրլէշտիրմէկի, եանի 1889 սէնէսինտէ Բարիզտէ ուսումի պիր սէրկի Թէշքիլ օլընմասընը Թէքլիֆ էյլէտի։

Թէքլիֆ ի Թմէք զօլայ. Ֆագաթ պու Թէքլիֆի նա՞սըլ գապուլ իթտիրմէլի—աըլ միւշքիլաթ պու նօգթատա իտի։

Պիւթիւն Եվրոբա գրալլըգ սուրէթիլէ խտարէ խտիլտիկի հալտէ, 1789 Թարիխինին 100ինճի սէնէի տէվրիյէսի միւնասէպէթիլէ … պիր սէրկի Թէշքիլի միւնասի՞պ մի իտի. —Պու միւլահազաթ Ֆրանսա էֆքեարը ուսումիյէսինի ուզուն միւտտէթ իշղալ էյլէտի. Ֆագաթ 1884 սէնէսինտէ Ֆրանսա Թիճարէթ նէզարէթինտէ պուլընան Մ. Րուվիէ՝ սէրկիի ուսումինին Թէրթիպի գարարնամէսինէ վազը իմզա իթտի. պու միւնասէպէթլէ սէրկիի ուսումինին սուրէթը Թէրթիպինի գարարլաշտըրմագ իչիւն պիր գօմիսիօն Թէշքիլ գըլընարագ, պու գօմիսիօնըն րէյսի իլրատ իթտիկի պիր նութգտա, «1789 Թարիխի՝ եալընըզ բօլիթիգաճա պիր Թարիխ օլմայըպ, միլլէթլէրին Թէրագգըյաթը սանայիէ իւզէրինէ տէ բէք պէօյիւք Թէսիրի օլմուշ տըր. սէրկիի ուսումի պու պիր ասըրլըգ Թէրագգըյաթը կէօսթէրէճէք տիր. իշթէ միլլէթլէր՝ ուսում մէտէնի տիւնեանըն պիր ասր զարֆընտա հասըլ իթտիկի Թէրագգըյաթը իրայէ իտէճէք օլան պու չէնլիկէ տավէթ օլընաճագլար տըր» տէյէրէք, սէրկինին միլէլը էճնէպիյէյէ նէ՞ սըֆաթլա Թագտիմ խտիլէճէկինի Թային էյլէտի։

Իշթէ՝ պու սուրէթլէ՝ 1889 սէրկիի ուսումիսի իւչ ֆիքրի պիր եէրէ Թօբլամըչ օլտու քի՝ պունլարըն պիրինճիսի ամէլէ իչիւն իշ պուլմագ, իքինճիսի 1789 Թարիխինին 100ինճի սէնէսի չէնլիկինի իճրա իթմէք, իւչիւնճիւսի տէ պիր սէրկի Թէրթիպ էյլէմէք մատտէլէրի իտի։

Պու ֆիքրլէրէ ինգիլապ խտէն տէօրտիւնճիւ պիր ֆիքր տահա վար իտի քի, անը տա Մ. Ժիւլ Ֆէրրի պէյան էյլէմիշ իտի. Ֆրանսանըն տայմա Եվրոբատա սուլհը իխլալ իթմէք արզուսըյլա իթհամ խտիլտիկի մալում տիր. 1789 Թարիխի վէ պու Թարիխին 100ինճի սէնէի տէվրիյէսի տէ պու նօգթայի նազարտան միւհիմմ պիր տէվրէ Թէշքիլ խտիյօր իտի. Ֆրանսա 1889 սէնէսի իչիւն միլեօնլար իլէ ֆրանգ սարֆ իտէրէք, պիր ուսումի սէրկի Թէշքիլ էյլէմիշ իլէ, քէնտիսինին Թարաֆտարը սուլհ օլտըղընը կէօսթէրմիշ օլաճագ իտի. պու տա միւհիմմ պիր մատտէ իտի քի՝ բօլիթիգա նօգթայի նազարընտան քէնտի էհէմմիյէթի մախսուսէսինի հաիզ իտի։

Շիմտի շայանը տիգգաթ տէյի՞լ մի տիր քի, պիւթիւն պու չէյլէրին ուճու՝ պիր կազէթա մուհարրիրինին ֆիքրը օլմուչ տըր։

Վէ պէօյլէ՝ պիր ատամըն՝ տէմիրտէն պիր գալէմ իլէ պիր բարչա քեաղըտ իւզէրինէ եազտըղը պիր մէգալէ սայէսինտէ միլեօնլարճա ֆրանգ սարֆընը, վէ պիւթիւն ալէմին պիր նօգթայա Թօբլանմասընը մուճիպ օլապիլմէսի տէ պիր ասրտան պէրու հասըլ օլան Թէրագգըյաթըն պէօյիւք պիր էսէրի տէյի՞լ մի տիր։

(1) Ֆրանսըզլար՝ Ինկիլիզ միլլէթինէ Ճօն Պիւլ վէ Պէօյիւք Պրիթանիա ատասընա տա օնըն ատասը նամընը վէրիրլէր։

ԺԷՆԷՐԱԼ ՊՈՒԼԱՆԺԷՆԻՆ ՄՈՒՀԱՔԷՄԷՍԻ

Պուլանժէ մուհաքէմէսինին Մէճլիսը Այան Թարաֆընտան նէ սուրէթլէ Փասլ ու րույէթ օլընաճաղընա տաիր Բարիզտէն Նէօյ Ֆրայէ Բրէսսէ կազէթասընա աթիտէքի Թաֆսիլաթ իշար օլընըյօր.

«Կէչէն ճումա կիւնիւ տիվանը ալի ինճթիմա իտէրէք, 9 ազատան միւրէքքէպ պիր հէյէթը Թահգիգիյէյի ինթիխապ իթմիչ տիր. Հէյէթը մէզքիւրէ հէր պիր ճիւմհուրիյէթ ֆըրգասընտան 2չէր վէ Օրլէանիսթ Թարաֆտարլարընտան պիր զաթտան միւրէքքէպ պուլընմագտա տըր։

«Հէյէթը Թահգիգիյէտէ միւտտէիի ուսումի՝ գըրմըզը ճիւպպէ վէ տիվանը ալի ազասը տախի «ֆրագ» վէ պէյազ պօյուն պաղը լապիս օլտուգլարը հալտէ հազըր պուլընմալարընա գարար վէրիլմիչ տիր։

«Միւտտէիի ուսումինին իթհամնամէսի գըրաաթ օլընտըգտան սօնրա, Ժէնէրալ Պուլանժէյէ խիթապէն պիր ճէլպ միւզաքքէրէսի եազըլըպ, չայէտ մումաիլէյհ վագթը օլան տավէթէ իճապէթ իթմէզ իսէ, մուհաքէմէսի ղըյապէն րույէթ օլընարագ, իքի ինթիխապէ իթհամընա գարար վէրիլէճէք տիր։

«Պունըն իւզէրինէ Պուլանժէյէ հուզուրը մահքէմէյէ կէլմէզ իւզրէ իքի պիլըր պիր մէօհլէթ տահա վէրիլէրէք, չայէտ եինէ հուզուրը մահքէմէյէ կէլմէզ իսէ, օ հալտէ տիվանը ալի Վէրսայլ չէհրինտէ ինթիմա խտէրէք, մումաիլէյհ հագգընտա հիւքմինի վէրէճէք տիր։

«Րիվայէթէ կէօրէ, Կ… կազէթասընըն մուհարրիրի Մ. Արթիւր Մայէր տախի տիվանը ալի Թարաֆընտան Թահթը իսթինթագա ալընաճագ տըր։»

ՏՕԳԹՕՐ ՏԱՏՈՒՐ

ԳՈՒԼԱԳ, ԲՕՂԱԶ, ԱՂԸԶ վէ ԲՐՈՒՆ խասթալըգլարը իչիւն տիբլօմալը միւթէխասսըս
(սբէսիալիսթ)

Մումաիլէյհ Տօգթ. Տատուր՝ Պէյօղլունտա Բօն-Մարշէ գուրպինտէ Կլավանի սօգաղընտա նումէրօ 9տա էօյլէտէն սաաթ 9ա գատար, ըՍթամպօլտա Բաղչէ գաբուսընտա կէօմրիւյիւ գարշըսընտա Ալէքեան էճզախանէսինտէ սաաթ 9 պուչուգտա խասթէկեանը գապուլ իտէր.

Տօգթօրը մումաիլէյհ՝ բազար էրթէսի կիւնլէրի Պէյօղլունտա մէզքիւր 9 նումէրօտա, վէ բէնճշէնպիհ կիւնլէրի Սթամպօլտա մէզքիւր էճզախանէտէ խասթէկեանը մէճճանէն մուայէնէ իտէր.

(78)

ԳՐՉԸԼ ՎԱՍԻՅԷԹՆԱՄԷ

ՄՈՒԷԼԼԻՖԻ
ՔՍԱՎԻԷ ԴԸ ՄՕՆԹԷՓԷՆ

ՄՈՒԹԷՐՃԻՄԻ
ՏԻԳՐԱՆ ԱԴԱՄԵԱՆ

Ժագ.—Տիմէք սէրվէթի պուլտուն էօյլէ՞ մի . . .

Բասգալ.—Էվվէթ, սէրվէթին պաշլանկըճընը պուլտում . . . էրէյիճէ պէօյիւք պիր սէրմայէյի իպթիտաի . . .

Ժագ.—Նէ՞ գատար.

Բասգալ.—Հէնուզ պիլմէմ, լաքին պէօյիւճէք պիր մըգտար օլտուղընա հիչ շիւպհէմ եօգ տըր . . .

Ժագ.—Էյ նի՞չիւն օ գատար կէճիքտին, վէսվէսէ իթմէյէ պաշլայօր իտիմ։

Բասգալ.—Ա՞հ, նի՞չիւն մը տէյի սօրույօրսըն . . . Զիւնքի պօյունա պիր գարեօլանըն ալթընտա սէրիլմիշ, Թուլթուլմագ գօրգուսըյլա էէրիմտէն հիչ զըմըլտամայօր իտիմ. ալիմ Ալլահ օ պուլունտըղըմ հալ հիչ էյի պիր հալ տէյիլ իտի։

Ժագ՝ Թէաճճիւպլէ.—Պիր գարեօլա ալթընտա՞ մը.

Բասգալ.—Էօյլէ եա՛ . . . պունա Թէաճճիւպ մի իտիյօրսըն . . . զիհնին ա՞լմայօր մը . . . Էօյլէ իսէ տինլէ . . . Նէ եարմագ Թէճրիւպէսինտէ պուլունտում . . . նէ եարտըմ . . . վէ տահա նէ եարաճագ իսէմ, չիմտի սանա սէօյլէյէպիլիրիմ . . .

Պունը տիյէրէք Բասգալ՝ օգույանլարըմըզըն մալում օլան չէյլէրի պիր նօգթա պըրագմագսըզըն հէր հիքեայէ վէ նագլ իթտի։

Ժագ՝ Բասգալըն ճիւրաթ վէ ճէսարէթինէ … մէրգումը տինլէյիպ, տէլիգանըլ՝ հիքեայէսինի իքմալ իթտիքտէ,

—Լաքին օ սանտըղճա նէ՞ օլտու, եանընտա տէյի՞լ մի . . . —տէյու սուալ իթտի.

Բասգալ.—Սանտըղճայը պու կէճէ մալիք օլաճաղըզ վէ իչինտէ նէ վար նէ եօգ անլայաճաղըզ . . . Շիմտիլիք կիտէյիմ պէն Թամամ խտէյիմ, զիրա Թարիֆէ հաճէթ օլմատըղը իւզրէ աճըգտան պայըլըյօրըմ . . . Պէրապէր եէ՞րմիսին.

Ժագ.—Պէն եէմիշիմ.

Բասգալ.—Նէ՞ զարարը վար, եինէ եէրսին վէ եախօտ եէտիրիմի սէյր խտէրսին, վէ Թամամ իթմէքլէ պէրապէր իթթիֆագ խտէճէկիմիզ Թէտպիրի իւզէրինէ սէօյլէշիրիզ . . .

Բասգալ՝ տէտիկի կիպի եալընըզ աճըգտան պայըլմայըպ, եօրկունլըգտան տա հէլաք օլմուչ իտի իտէ տէ, եագընտա օ զինգըլմէթ սանտըղճայը էլէ կէչիրէճէկինի տիւչիւնտիւքճէ պու եօրկունլըգ հիչ խաթըրընա կէլմէյօր իտի.

Մէրգում տէլիգանըլ՝ Թամամ խտան սօնրա տաշարը չըգտըլար, ճէպլէրինտէ վէ կէօյսիւ իւզէրինտէ տօբ տօլու պուլընան էվրագը նագտիյէյի չըգարտը, պաշհու Ժագ իլէ պէրապէր Բիւէյլա սօգաղընա ալըմէթ իտէրէք, Թօւրնվի, անախթար վէ … վէ հէր վագթ վէ օրան էլվիճէսինի ալտը.

Բասգալ.—Շիմտի արթըգ կիտէլիմ . . .

Ժագ.—Նէ՞րէյէ կիտէճէյիզ.

Բասգալ.—Պէօյլէ պիր սիւվալէ նէ՞ լիւզում վար . . . զաննէմ պունը զօլայ ճա քէսթի իթմէ՛ն լազըմ տըր . . . Մօնթարնաս մէզարլըղընա կիտիյօրըզ.

Ժագ.—Սանի՞ն մի.

Բասգալ.—Գարուլար գաբանմատան օրատա օլմալըյըզ . . .

Ժագ.—Տահա սաաթ պէշ վար եօգ պիր չէյ տիր . . .

Բասգալ.—Մէզարըլըգլար սաաթ էտիտէ գաբանըր. պունտան մաատա պաղը չէյլէր Թէտգիգ խտէճէյիմ . . . Հայտէ կիտէլիմ . . .

Ժագ.—Հայտէ պագալըմ . . .

Իքի արգատաշլար գօլ գօլա վէրէրէք Բիւէյլա սօգաղընտան չըգըպ Մօնբարնաս գաբրիսթանընա տօղրու եօլա րէվան օլտուլար.

29

Նիզամը վէճհլէ ագշամ սաաթ էտիտէ Մօնբարնաս գաբրիսթանընըն գաբուլարը գաբանըբ, քիմսէ սէյիր իչիւն, քիմսի աղլամագ վէ անիլմագ մէզարլարընը կէօրմէք իչիւն գաբրիսթանը մէզքիւրէ կէլմիշ օլան զիյարէթճիլէր, պօշ կէզէնլէր, ամէլէլէր հէր չըգըպ կիթմիշլէր իտի։

Պէքճիլէր՝ պէրմիւթատ զարագօլ տօլաշտըգտան սօնրա, քէնտի գուլիպէլէրինէ չէքիլմիշլէր իտի։

Գարանլըգ պասըպ, լաքին յուլիս այընտա էքսէրիա վուգու պուլտըղը իւզրէ տիւմանը պիր կիւնտիւզտէն տահա բարլագ վէ այտընլըգլը պիր կէճէ իտի։

Րուհ սախմանտա … պէրապէր Թէքմիլ այ տախի բարլամագտա օլուպ, աղաճլարըն Թէբէսինէ վէ մագպէրէլէրին իւզէրինէ այ այտընլըղը վուրմըչ իտի։

Ճիվար չալար սաաթլարը պիր պիրի արտը սըրա տօգուզ, օն վէ օն պիր վուրտըլար։

Սաաթ օն պիրի վուրուր վուրմազ, գաբրիսթանըն պիր քէօշէսինտէ սէրվի վէ կիւլ աղաճլարընտան միւթէշէքքիլ պիր զօրուլըգ իչինտէ պիր հարէքէթ վուգու պուլըպ, էթրաֆլարընը կէօզէթէ կէօզէթէ մէզքիւր զօրուլըգտան իքի ատամ չըգտը վէ այ այտընլըղը վուրմըչ օլան սէչըլկըլարտան սագընարագ եավաշ եավաշ վէ խըրսըզ կիպի պիր աղաճ եօլընա տօղրու կիթտի։

Թարիֆէ հաճէթ օլմատըղը իւզրէ պու իքի չախս Բասգալ Սօնիէ իլէ Ժագ Լագարտ օլուպ,

Բասգալ՝ եավաշ պիր սէս իլէ.—Սաաթ օն պիրի վուրտը . . . արթըգ հիչ պիր գօրգումըզ եօգ տըր . . . իսթէտիկիմիզ կիպի իշ կէօրէպիլիրիզ.

Շու խօլի մէմլէքէթինին կիրմէլի չըգմալը եօլլարընը պիլի՞րմիսին.

Բասգալ.—Պիր չէյ եարարըմ . . . եօլ պուլմագ պանա վէրկի տիր . . . Կէլ պագալըմ, լաքին միւմքին մէրթէպէ պայագ սէսի չըգարմայալըմ, զիրա պէքճիլէրին պիրի աքսի կիպի հէնուզ ույանըգ օլուր տա եագայը էլէ վէրիրիզ . . .

Բասգալ իքի իւչ տագիգա հիչ սարմագսըզըն տօղրու … իլէրլէտի, սօնրա պիր սաղա պիր սօլա տէօնտիւ, … տօղրու կիտիյօր, Թօնէրիէօ խանէտանընըն մախսուս մագպէրէսինին պուլունտըղը պէօյիւք ճատտէյէ չըգտը. Իքի արգատաշըն տա կէճէ վագթըյլէ պուրալարա կէլմէլէրինին հէտէֆի մագպէրէյի մէզքիւրէ իտի։

(Տէ-կ)

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՅԷ
ՎԷ
ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ

Իրան Շահը հազրէթլէրինին Ռուսիա Չարընը զիյարէթ իչիւն Բէթէրսպուրկա կիտճէյինի Ռուսիա հիւքիւմէթինէ պէյան իթմէսի իւզէրինէ, Չարըն՝ Շահը միւշարէյլէյհի կէօրմէք արզուսընտա պուլընտուղընը, վէ Իրան հիւքիւմէթինին Ռուսիա հագգընտա իթթիխազ էյլէտիկի թէտապիրը ախիրէ՝ Շահ հազրէթլէրինին Չար իլէ օլան միւնասէպաթը տօսթանէյի տահա զիյատէ թագվիյէ իթմէք արզուսընը միւպէյյին պուլընտուղը ճիհէթլէ Շահը միւշարէյլէյհին Բէթէրսպուրկտա ղայէթ տօսթանէ պիր սուրէթտէ գապուլ օլունաճաղընը Շահ հազրէթլէրինէ ճէվապէն պիլտիրմէսի իչիւն Թէհէրանտա մուգիմ Ռուսիա սէֆիրի բրէնս Տօլկօրուքիյէ Բէթէրսպուրկտան էվամիր իրսալ օլունմուշ տըր։

Գօրէսբօնտանս Բօլիթիք ալտըղը մալումաթա կէօրէ, Շահ հազրէթլէրի՝ էվվէլճէ գանն օլունտուղը կիպի ալաֆր. մայիս 22տէ Բէթէրսպուրկա կիթմէյիփ յունիօ 2տէ շէհրը մէզքիւրէ միւվասալէթ իտէճէք տիր. զիրա Շահը միւշարէյլէյհ՝ Եվրօբայա ազիմէթինտէն ագտէմ Ռուսիա հուտուտընտա պուլընան Իրան էյալէթլէրինի զիյարէթ իտէճէք տիր։

Ֆրանսա հէյէթը վիւքէլասը՝ կէչէն բէնճշէնպիհ կիւնիւ Էլիզէ սէրայընտա ագտը իճթիմա իտուպ, Եվրօբայա սէյահաթ իտէճէք վէ Սէրկիի Ումումիյի զիյարէթ իչիւն Բարիզէ կիտէճէք օլան Իրան Շահընըն սուրէթը գապուլ վէ իգամէթի խուսուսլարը հագգընտա ուզուն միւտտէթ միւզագէրաթտա պուլընմուշ տըր։

Խարիճիյէ նազըրը՝ Շահ հազրէթլէրինին Բարիզը զիյարէթ իտէճէյինէ տաիր մալումաթը բէսմիյէ ագտը էյլէտիկինի մէճլիսը վիւքէլայա թէպլիղ էյլէմիշ տիր։ Գապիլը իգամէթ օլան հիւքիւմէթ էպնիյէլէրինտէն հիչ պիրի պօշ օլմատըղընտան, Ֆրանսա հիւքիւմէթի՝ Իրան Շահընըն իգամէթի իչիւն խուսուսի պիր էպնիյէ քիրալայաճագ իմիշ։

——

Հապէշ գրալը Եօհաննէսըն հէնուզ վէֆաթ իթմէտիկի հէր նէ գատար տիւն Ռօմատան մէվրուտ պիր թէլէկրաֆ խապէրինտէն պէյան օլունմուշ իսէ տէ, մուախխարէն թէքրար Ռօմատան իշար օլունտուղընա կէօրէ, Հապէշ գրալը Եօհաննէսըն վէֆաթ իթմիշ, վէ վէֆաթընտան էվվէլ եէկէնի Տաքեադ Մանկաշիյի քէնտիսինէ խալէֆ թային էյլէտիկի հավատիսի թէէյյիւտ էթմիշ. Տաքեադ Մանկաշի՝ Իթալիայա բէք օգատար խասըմ օլմատըղընտան, պու խուսուս Իթալիանլար իչիւն պիր իգպալ ատտ օլունըյօր. Մումայիլէյհ 30 եաշընտա օլուպ, օլտուգճա թալիմ ու թէրպիյէ կէօրմիւշ վէ Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ լիսանլարընա աշինա պիր զաթ իմիշ։ 1883տէ Մ. Պրանքի՝ Իթալիա հիւքիւմէթի թարաֆընտան մէմուրիյէթը մախսուսէ իլէ Հապէշիսթանա կիտմիշ, Հապէշ գրալը իլէ վուգու պուլան միւլագաթընտա Տէքեադ՝ թէրճիւմանլըգ վազիֆէսինի իֆա էյլէմիշ տիր։ Մ. Պրանքի՝ էլեէվմ Ռօմատա պուլունուպ, Տէքեադ հագգընտա բէիսը վիւքէլա Մ. Գրիսբի իլէ ուզուն պիր միւլագաթտա պուլընմուշ տըր։

——

Ալէմանիա իմբէրաթօրընըն Ալզաս-Լօրէնէ սէյահաթ իթմէսի մուգաբէրէր կիպի օլտուղընտան, մաղլուբ տաիրէլէր պէլէտիյէլէրի իմբէրաթօրըն վուրուտինտէ իճրա օլունաճագ շէնլիքլէրէ սարֆ օլունմագ իւզրէ մէպալիղը քիւլլիյէ թախսիս էյլէմիշ տիր։

Գահիրէտէ մուգիմ Ռուսիա ժէնէրալ գօնսօլօսը Մ. Գօմանիէր՝ ախիրէն Խըտիվ հազրէթլէրինին հուզուրընա չըգարագ Չարըն Խըտիվ հազրէթլէրինէ իհտա իթտիկի Սէնթ-Ալէգսանտր նիշանընը թագտիմ իթմիշ, վէ օ ագշամ գօնսօլօսը մումայիլէյհէ իքրամէն սէրայը Խըտիվիտէ պիր զիյաֆէթ քէշիտէ գըլընմըշ տըր։

——

Պուգրէշտէն իշար օլունտուղընա կէօրէ, եէնի բէիսը վիւքէլա Մ. Գաթարժի՝ բարլամանթ թէրգաքընտան Մ. Ֆօնէսգօ իլէ Մ. Բանու թարաֆընտան վագը օլան սուվալլէրէ ճէվապէն պիր նութգ իրատ իտուպ, պունտա Ռումանիանըն պիթարաֆանէ պիր բօլիթիգա իթթիխազը մէճպուրիյէթինտէ պուլունտուղընը, վէ ճիվար հիւքիւմէթլէրին էմնիյէթ ու ասայիշինի իխլալա սէպէպ օլաճագ սուրէթտէ Ռումանիա թօբրագընտա պիր թագըմ ֆէսատլար թէրթիպինէ միւսաատէ կէօսթէրմէմէսի լազըմ կէլտիկինի, վէ գրալըն հէր զէման Գանունը Էսասիյէ րիայէթ իթտիկինի, վէ ումուրը խարիճիյէ վէ տախիլիյէտէն եալընըզ հէյէթը վիւքէլանըն մէսուլ օլտուղընը, վէ շախսի պիր խաթտը հարէքէթ իսէ ղայրը միւմքին օլուպ, չիւնքի Մէճլիսը այան վէ մէպուսանըն մէզքիւր խաթտը հարէքէթի պօզմայա միւգթէտիր օլտուղընը պէյան էյլէմիշ տիր։

Մ. Գաթարժի՝ խաթմը քէլամ իթտիկի սըրատա, պիր մուհարէպէ զուհուր իտուպ տէ պիթարաֆ գալմագ միւմքին օլմազ իսէ, օ հալտէ մէմլէքէթին քէնտի մէնաֆիինէ մուվաֆըգ օլան ճիհէթի իլթիզամ իտէճէյինի, վէ ֆագաթ Պրաթիանօ իտարէսի վագթընտա իտիլէն միւսաատէ պիր մուհարէպէ՝ Ռումանիանըն պիր էյալէթի (Պէսարապիա) ղայպ իթմէսինէ սէպէպ օլտուղընտան, օլ պապտա պիր գարար վէրմէզտէն էվվէլ էյիճէ տիւշիւնմէք իգթիզա իտէճէյինի պէյան էյլէմիշ տիր։

——

Միւթթէհիտէի Ամէրիգա բէիսը ճիւմհուրը ճէտիտի Մ. Հարիսընըն մախտումը Մ. Րիւսէլ Հարիսըն՝ Մօնթանատա Պէ-ֆֆ-օ իւնվանըյլա նէշր իթտիկի պիր կազէթայա Մ. Շիւլէր ալէյհինտէ հագարէթամիզ պիր պէնտ գապուլ վէ տէրճ իթմիշ օլտուղընտան, թահթը թէվգիֆէ ալընմըշ, վէ 5000 տօլար քէֆալէթը նագտիյէ վէրմէսի իւզէրինէ մուվագգաթէն սէրպէսթ պըրագըլմըշ տըր։

——

Պրիւքսէլտէն իշար օլունտուղընա կէօրէ, ժէնէրալ Պուլանժէ՝ Գրէտի Լիօնէ պանգասընըն Պրիւքսէլտէքի շիւպէսինէ կէչէն բէնճշէնպիհ կիւնիւ 8 միլիօն ֆրանգ տէբօզիթօ իթմիշ տիր։

——

Ֆար տ'Ալէգսանտրինին պէյանընա կէօրէ, Գահիրէտէ մուգիմ Շուէտ բօլիթիգա մէմուրը վէ ժէնէրալ գօնսօլօսը Մ. տը Լանտպէրկ՝ գարիպէն Սթօգօլմտա քիւշատ օլունաճագ շարգիյուն գօնկրէսի հագգընտա պազը մէսաիլի Տէրսաատէթտէ թէսվիյէ իթմէք իւզրէ գարիպէն շէհրիմիզէ կէլէճէք իմիշ։ Մըսըր հիւքիւմէթի մէզքիւր գօնկրէյէ պիր հէյէթը մէպուսէ իրսալընը վաատ իթմիշ տիր։ Հէյէթը մէզքիւրէ ազասը՝ հէնուզ բէսմէն թային իտիլմէմիշ իսէ տէ, մէզքիւր հէյէթին Ապտուլլահ Ֆախրի բաշա հազրէթլէրիլէ մախտումը Էմին Ֆախրի պէյ, շէյխ Համզա Ֆաթհուլլահ, վէ էլ Ազհար ճամիսինին իքի իւլէմասընտան միւրէքքէպ օլաճաղը գանն օլունըյօր։

ՖՐԱՆՍԱՏԱ
100 ԵԱՇԸՆՏԱ ՕԼԱՆԼԱՐ

Ֆրանսատա 1886տա իճրա օլընան թահրիրը նուֆուս միւնասէպէթիլէ Ագատէմիա ազասընտան պիրիսի՝ մէմլէքէթը մէզքիւրէտէ պուլընան 100 եաշընտա իխթիյարլար հագգընտա շայանը տիգգաթ պազը մալումաթ նէշր էյլէմիշ տիր։ Պու մալումաթտան անլաշըլտըղընա կէօրէ, Ֆրանսատա 100 եաշընտա վէ 100 եաշընը միւթէճավիզ պազը իխթիյարլար վար իսէ տէ, պունլարըն մըգտարը էվվէլճէ գանն օլունտուղը գատար տէյիլ իմիշ։

Էքսէրիյա իխթիյարլար՝ հագգլարընտա ճէլպը թէվէճճիւհը ամմէյէ մէտար օլմագ իւզրէ քէնտիլէրինի 100 եաշընտա կէօսթէրմէք իսթէտիքլէրինտէն, 100 եաշընտա պուլունանլարըն մըգտարը էվվէլ էմրտէ չօգ կէօրիւլմէքտէ իսէ տէ, թէտգիգաթը կիւրիւշիլինճէ հագիգաթը մէյտանա չըգայօր։

Ալէմանիատա Պավիէրա հիւքիւմէթինին սթաթիսթիգ գալէմի միւտիրի՝ 1871տէ իճրա օլընան թահրիրը նուֆուստա 100 եաշընտա պուլընանլար հագգընտա թէտգիգաթ իճրասընա գարար վէրիփ, 100 եաշընտա օլտուգլարընը խապէր վէրէն 37 քիշինին էվրագը միւսպիթէսի ալընարագ սէճիլը նուֆուս գույուտաթըյլա թաթպիգ օլունընճա, պունլարտան եալընըզ պիր գատընըն սահիհէն 100 եաշընը միւթէճավիզ օլտուղը կէօրիւլմիւշ տիր։

Եինէ օ թարիխտէ Իօլանտէն պէլու ուզուն միւտտէթ եաշայան ատամլարըն մէվքինի օլմագլա միւշթէհէր օլան Գանատա գըթասընտա պու եօլտա թէտգիգաթ իճրա իտիլմիշ տիր. Մէմլէքէթը մէզքիւրէտէ պունտան էվվէլ 100 եաշընտա օլտուգլարը հալտէ վէֆաթ իտէն էշխասըն մըգտարը 420 նէֆէր օլտուղը մէրվի պուլընըյօր իսէ տէ, նուֆուս իտարէսի՝ պունլարտան եալընըզ 82 քիշինին նուֆուս գույուտաթընը էլէ կէչիրէպիլմիշ, գույուտաթը մէզքիւրէ սայէսինտէ պունլարտան եալընըզ 5 էրքէք վէ 4 գատընըն հագիգաթէն 100 սէնէտէն զիյատէ եաշամըշ օլտուղը սապիթ օլմուշ տըր։

Իշպու 1886 սէնէսի թահրիրը նուֆուսընտա Ֆրանսա հիւքիւմէթի տէ պու եօլտա թէտգիգաթ իճրասընա թէշէպպիւս էյլէմիշ տիր։

Թահրիրը նուֆուսը մէզքիւր իճրա օլունտուղը զէման, էն էվվէլ թիճարէթ վէ սէնայի նէզարէթինէ կէօնտէրիլէն էվրագտա Ֆրանսատա պուլընան վէ 100 եաշընը թէճավիւզ իտէն իխթիյարլարըն 180 նէֆէրտէն իպարէթ օլտուղը կէօսթէրիլմիշ տիր. Ֆագաթ պունլարա միւթէալլիգ նուֆուս գույուտաթընըն էլտէ իտիլմէսինէ, թէտգիգ հագգընտա, նէզարէթտէն վալիլէրէ վէրիլէն էմր իւզէրինէ թահգիգաթը ամիգա իճրա էյլէտիլէրէք, 184 նէֆէր իխթիյարտան 101 նէֆէրինին եանլըշլըգլա 100 եաշընտա պուլունանլար միւյանընտա իտխալ էտիլտիկի կէօրիւլմիւշ տիր։ Հալ պուքի պագը գալանլար տախի 100 եաշընտա պուլընտուգլարընը միւսպիթ նուֆուս էվրագը կէօսթէրէմէյիփ, եալընըզ 16սը էվրագը լազըմէյի կէօսթէրէպիլմիշ, վէ պունլարըն 100 եաշընտա օլտուգլարընա շիւպհէ գալմամըշ տըր։

Պունլար միւյանընտա Ժօզէֆ Րիպա նամընտա պիրիսի վար տըր քի, Սըրանիատա Սան Սթէֆան տը Լիթէրա նամ մահալտէ տօղուպ, 1770 օգոսթոսըն 20նճի կիւնիւ վաֆթիզ օլունմուշ օլտուղընտան, 1886տա 116 եաշընը միւթէճավիզ պուլունուր իտի։

Քէնտիսի 50 եաշընտա էվլէնիփ 7 չօճուղը օլմուշ, վէ 100 եաշընտա տուլ գալմըշ տըր։ Պու ատամ գատար ուզուն միւտտէթ եաշամըշ օլանլար ղայէթ նատիր տիր։ 82 նէֆէր իխթիյարլար միւյանընտա սաիրլէրի 100 վէ 105 եաշընտա իտիլէր։ Հաթթա պիր տուլ գատըն 112 եաշընտա վաֆաթ օլմուշ տըր։ 100 եաշընտա պուլունանլար միւյանընտա գատընլարըն 52 վէ էրքէքլէրին մըգտարը 31 օլտուղընտան, էքսէրիյէթ գատընլար թարաֆընտա գալմագտա իտի։

Գատընլարըն էքսէրիսի տուլ օլուպ, պունլարտան 103 եաշընտա պիրիսի Լէհիսթանտա Մազուրքէվիչ շէհրինտէ տիւնեայա կէլէրէք, Լէհիսթան գրալը Իքինճի Սթանիսլասըն մայէյյէթինտէ պիրիսինին զօճասը վէ պիր իսթիհքամ ժէնէրալըն գըզը օլմուշ իմիշ։ Մէրգումէնին զէվճի Ֆրանսա օրտուսընտա գայմագամ օլուպ, քէնտիսի տէ ճէրրահ միւավինլիկիյլէ Նաբօլէօնըն Լէհիսթան մուհարէպէլէրինտէ պուլունմուշ տըր։ Էլեէվմ Ֆրանսանըն քէնտիսինէ վէրտիկի 60 ֆր. իլէ թէայյիւշ իթմէքտէ իմիշ։

Ֆրանսատա մէվճուտ պուլունան 100 եաշընտաքի ատամլարըն ճիւմլէսի ֆուգարատան իմիշ։

1886 սէնէսի թահրիրը նուֆուսընտա 100 եաշընտա օլտուգլարը սապիթ օլան ատամլարըն էքսէրիսի Ֆրանսանըն ճէնուպը ղարպի վիլայէթլէրի խալգընտան օլտուղը կէօրիւլմիւշ տիր։ Զաթէն 20 սէնէ զարֆընտա 100 եաշընտա վէֆաթ իտէն 1470 քիշինին հէսապ տէ Ֆրանսա ճէնուպը ղարպի վէ մէրքէզ էյալէթը էհալիսինտէն իտի։ Անճագ Ֆրանսանըն ճէնուպը ղարպի թարաֆընտա սաքին օլանլարըն տահա զիյատէ՞ մի եաշամագտա օլտուգլարընը եախօտ էհալիի սաիրէտէն զիյատէ՞ մի միւպալաղաճըլըգտա իլէրի կէլտիքլէրինի մէյտանը սիւպութա չըգարաճագ՝ էլտէ հիչ պիր տէլիլ եօգ տըր։

ԻՆԿԻԼԹԷՐՐԱՏԱ
ԳԱՐԸ ԳՕՃԱ ՊՕՇԱՄԱՍԸ

Պիր գաչ սէնէ մուգատտէմ Ֆրանսատա գապուլ իտիլմիշ օլան գարը գօճա պօշամասը մատտէսի Ինկիլթէրրատա բէք չօգ սէնէլէր էվվէլ գապուլ իտիլմիշ օլուպ, հէլէ Թուտօրլան սթաթիսթիգլէրտէն անլաշըլտըղընա կէօրէ, Ինկիլիզլէրին պօշամա խուսուսընտա Ֆրանսըզլարը ատէթա կէչմէքտէ պուլունտուգլարը շայանը էհէմմիյէթ տիր։

Լօնտրատան Տէյ-յա եազըլան պիր մուֆասսալ մէքթուպտա պէյան օլունտուղընա կէօրէ, Ինկիլթէրրատա պօշամա մահքէմէլէրինին թէէսսիւսի 30 սէնէյէ վարմագտա օլուպ, պու միւտտէթ զարֆընտա զէվճէլէրինտէն եալընըզ միւֆարէգաթը ատիյէ իլէ այրըլարագ թէքրար այրըլմագ թէրէճճիւհինէ վարմայան 2784 քիշի գուհուր իթտիկի հալտէ, զէվճէլէրինտէն պիւսպիւթիւն այրըլան ատամլարըն մըգտարը 10561 նէֆէրէ վարմըշ տըր։ Հէլէ 1861տէն պէրու սէնէտէն սէնէյէ պօշամանըն արթմասը՝ 263 մըգտարը սէնէվիտէն 580 մըգտարը սէնէվիյէ գատար պիր նիսպէթը ազիմէ կէօսթէրմէքտէ տիր։

Պօշամա իխթիլալարը եալընըզ էրքէքլէր թարաֆընտան վուգու պուլմայըփ, գատընլար թարաֆընտան տախի վուգուա կէլմէքտէ իսէ տէ, պիր գատըն՝ միւնասէպաթը զէվճիյէյի քէսմէք իչիւն գօճասընըն եալընըզ հուգուգը զէվճիյէյի րիայէթսիզլիկինի իսպաթ իթմէքլէ իքթիֆա իտէմէյիփ, հուգուգը մէզքիւրէյէ ատէմը րիայէթտէն մաատա գօճասընըն մուամէլէթը շէվրիյէսինի տայիգ տէրէճէսինէ վարտըղընը իսպաթ էյլէմէսի լազըմ կէլիր իմիշ։

ԻՆԿԻԼԹԷՐՐԱՏԱ
ԳԸԶԼԱՐԱ ԹԱԶՄԻՆԱԹ

Ինկիլթէրրատա պիր էրքէք՝ պէյէնտիկի պիր գըզա իզտիվաճ վաատինտէ պուլունուպ, պու վաատը եա նիշանլանմագ վէ եախօտ պիր մէքթուպլա եազըլմագ սուրէթիլէ միւսպէթ պուլունտուղը հալտէ, պիլախարէ իճրա իթմէզ իսէ, գըզա՝ թէրէճճիւհինէ կէօրէ գարար վէ զիյան իթմասընա գանունէն մէճպուր տըր։ Պէհէմէհալ սէնէլէր գըզըն պիրի Ինկիլթէրա լօրտլարընտան պիրիսինտէն վաատ իզտիվաճը հալտէ, իզտիվաճըն ատէմը վուգուընտան տօլայը 10000 լիրա գատար գարար վէ զիյան թազմինաթընա նաիլ վէ պունընլա միւթէհէյյի օլմուշ պուլունտուղը կիպի, պու տէֆա եինէ պու սուրէթլէ պիր տավա գուհուր կէլմիշ տիր։

Պիր թէաթրօ ագթրիսի, Նասըլ սա լօրտ Տանկանըն մէյլինի ճէլպ իտէրէք արալարընտա իզտիվաճա գարար տախի վէրիլտիկի հալտէ, մումայիլէյհ լօրտ՝ պու գարարտան ճայըրըպ իչիւն գըզ թարաֆընտան գարար վէ զիյան տավասը իգամէ իտիլմիշ տիր քի, պու տավանըն նէ նէթիճէ վէրէճէյինէ ինթիզար օլունմագտա տըր։

ՄԷՔԵԱԹԻՊ
ՊԱՐԹԸՆ

Պարթընըն մուխթէլիֆիզատէն մարտ 30 թարիխլիյէ ալտըղըմըզ պիր մէքթուպ տըր.

Շէհրը հալը Ռումինին 26ընճը բազար կէճէսի սաաթ 5 րատտէլէրինտէ Պարթընա միւլհագ Զէրզէնէ նահիյէսինին Եալը-Պաշ տիվանը էհալիսինտէն Սարըման օղլու Աշմէտին խանէսինի պասարագ պաքիրէ հէմշիրէսինի ճէպրէն գալտըրմագ էֆքեարըյլա սէրաքա միւսէլլահ 11 նէֆէր էշխաս՝ գարուլը գըրըզ իչէրի կիրտիքլէրինտէ, մէրգում Աշմէտին զէվճէսի Բէնպէ՝ չիֆթէյի ալաթընտան պիր պալթա իլէ օտասը գաբուսընը էօնիւնտէ տուրարագ, պունլարտան Պարթըն պէլէտիյէ բէիսի Հասան պէյին մախտումը հազգը իլէ չիֆթլիքինտէքի ուշագը մէշհուր Ճին Ալիյի վէ Եազըը հասան օղլու Էմինի գուլագ, կէօյիւս վէ կէօպէքլէրինտէն ազըրճա ճէրհ իթմէսինէ եէրէ տիւշմէսինտէն տիքէրլէրի ֆիրար իթմիշ, վէ մէզպուրէնին շու սուրէթլէ տիւշմէնլէրինի գաչըր վէ թէնքիլ իթմէսինտէն, հէմ պագիրէ զըլըմ վէ հէմ տէ հայաթլարընըն՝ մէրգումանըն ճանֆիտաչ գուլլումիարընտան խէլասը վէ իչին ճիհէթը աթիյէճէ թագտիրը գանունիյէ իլէ թէշվիգ խուսուսը մահալլիյէ մաքամըն մէմուրինէ խապէր ալընմըշ տըր։

·

Պու կիւն սաաթ 8 րատտէլէրինտէ Պարթընըն գասապաասընըն Աչաղը չարչըտա վագը Տուրմուշ օղլու Գօսթաքինին մէյխանէսի արալըղընտա իւչ քիշի եէքտիկէրինի պըչագ վէ թապանճա իլէ եարալատըգլարը, վէ եարըմ սաաթտան սօնրա զապըթա մէմուրը թարաֆընտան թէհարրիյաթա պաշլանըլմըշ արզ օլունըր։

ՍԻՎԱԶՏԱ ԳՈՒԲՕՆ ԳԸՐԱՆԼԱՐ

Թ. Հագիգաթտա օգունմուշ տըր.

Ասաքիրը միւթէգաիտէի Շահանէնին միւթէատտիտ մաաշլարընը միւպէյյին էսհամլարընէ վէրիլէն գուբօնլարը վարտըգլարը եէրլէրտէ պիր թագըմ հիյլէքեար սարրաֆլարըն գըրտըգլարը՝ հէմէն հիչ պիր վիլայէթտէ նատիրաթտան օլմատըղը կիպի, Սիվաս վիլայէթինտէ տախի պու հալին թէգաուտի կէօրիւլտիւկինտէն, վալիի վիլայէթ հազրէթլէրինին բիյասէթի թահթընտա պիր գօմիսիօն թէշքիլ օլունարագ, պու գուբօնլարը գըրտըրան սահիպլէրինի միւթէգաիտին իտէնլէրտէն թէնզիլ էյլէտիրիլմէքլէրի կէրի ալարագ զարարտան օլան էֆրատը վէ բիլիմիշ օլտուգլարը Սէյ-- կազէթասընտա օգույօրուզ։

Գօմիսիօնըն պիր հաֆթալըգ մուամէլաթընտա 34 նէֆէրին 34136 ղուրուշ վարան գուբօնլարը 15452 ղուրուշա գըրըրլըգ պիշարէլէրին 18673 ղուրուշ իգրար իտիլտիքլէրի անլաշըլմագլա, մէպալղը մէզքիւր՝ գըրանլարտան կէրի ալընարագ էֆրատը միւթէգաիտէյէ վէրիլմիշ, վէ Սէյ-- կազէթասընըն բիվայէթինէ կէօրէ, հիւքիւմէթին բէնչէի միւճազաթընտան գօրգարագ պիր չօգ քիմսէլէր՝ գուբօնլարընը գըրտըգլարը աֆէրատըն քէնտի քէնտիլէրինէ ուլուշուբ ֆազլայա ալտըգլարը բարայը կէրիյէ վէրմիշլէր տիր քի, պու սուրէթլէ կէրիյէ վէրիլէն ագչէնին մըգտարը տախի եօգարըտա պէյան օլունան մըգտարտան աշաղը թախմին օլունամամագտա տըր։

Իշպու ասաքիրը միւթէգաիտէ էտտիհտէքի գուբօնլար հագգընտա Մամուրէթ իւլ Ազիզ (Խարբութ) վիլայէթը ճէլիլէսինէ տախի պիր գօմիսիօն գուրուլարագ պէր վէճհը աթի մուամէլէ օլունմագտա պուլունտուղընը մահալլի կազէթասընտա կէօրտիւք։

Պու գօմիսիօնլար՝ հաֆթատա պիր գաչ կիւն լիվա վէ գազա մէրքէզլէրինտէ իճթիմա իլէ, էֆրատը միւթէգաիտէ էսալէթինտէքի գուբօն պէտէլլէրինի վէրկի վէ միւրէթթէպաթը սահիբէտէն զիմմէթլէրի օլանլարըն պօրճլարընտա մահսուպ սուրէթիյլէ թէսվիյէ իտէճէքլէրի կիպի, հիչ զիմմէթի օլմայանլարա տա հէր պիր նիհայէթինտէ թահսիլաթը վագըատան 20չէր ղըշ. իթմա, վէ կէրէք պէտէլլէրի մահսուպ սուրէթիլէ գապաթըլաճագ, վէ կէրէքսէ նագտէն վէրիլէճէք գուբօնլար եապանճը էլինէ կէչիփ սուի իսթիմալաթա ուղրամամագ իչիւն պիզզաթ սահիպլէրի եէտինտէ պուլընըպ պուլունմատըղընա միւթէալլիգ թահգիգաթը միւքէմմէլէ տէ իֆա էյլէյէճէքլէր։

ՖԷՆՆԸ ԹԸՊՊԱ
ՎԷ ՀԸՖԶԸ ԻՍՍ ՍԸՀՀԻԷՅԷ ՏԱԻՐ
ՎԷ ԷՀԱԼԻՅԷ ՄԱԽՍՈՒՍ
ԼՈՒՂԱԹ ՔԻԹԱԲԸ
(Տէրտքէոլէր ֆէրհ-ւէր ւ Մէքքէօէ ւ թ'իջայէ)
ՀԷՐ ՇԱԽՍ ԻՉԻՒՆ ԷԼՎԷՐԻՇԼԻ

Տօգթ. Բօլ Լապարթ թարաֆընտան թէէլիֆ օլընմըշ տըր։

Իշպու լուղաթ քիթապը՝ պէհէրի 1000 սահիֆէտէն միւրէքքէպ պէօյիւք գըթաատա իքի ճիլտտէն իպարէթ օլուպ, 1270 րէսմի հավի տիր։

Մէզքիւր լուղաթ քիթապը միւքէմմէլ սուրէթտէ ճիլտլէնմիշ օլտուղը հալտէ Գալաթատա Տէյիրմէն խանընտա 14 նօմէրօտա վագը [illegible] 1¼ լիրայա ֆիրուխթ օլընըր։ 5—2

ՌԷՍՄԻ

[illegible]

Մալիյէ նէզարէթը ճէլիլէսինտէն պիլվիւրուտ կէչէն բազար էրթէսի կիւնիւ չըգան էվրագը հավատիսէ միւնտէրիճ իլանը Բէսմիտէ, Խազինէի ճէլիլէ էրգեանընտան մէօհրը բէսմի իսթիմալինէ մէզուն պուլընանլար միւյանընտա Պէյթիւլմալ միւտիրիյէթի մա թէրճիմէ թահրիրաթ էնէնճիյէ միւտիրի սէհվէն զիքր օլունմամըշ ճիհէթլէ, թահրիրի լիւզումը նէզարէթը միւշարէյլէյհատան իշար պույուրուլմըշ, քէյֆիյէթին թահրիրէն իլանը գըլընտը։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Շուրայի Տէվլէթ ազալըղը՝ մէրհում Սամի բաշազատէ Ալթուն Պաշի պէյէ,

Սիւրրէի հիւմայուն էմինի էֆէնտի հազրէթլէրինին քեթխիւտալըղը մէքթուպիի Մալիյէ խուլաֆասընտան Հիւսէյին հիւսնիւ էֆ. յէ բիւթպէի սանիյէ սընըֆը սանիսի,

Ճէզայիր-Պահր-Սէֆիտ վիլայէթինտէ Քէրպէ գազասը գայմագամը Մահիր էֆ. յէ բիւթպէի սալիսէ,

Գասթամունի վիլայէթի իսթինաֆ մահքէմէսի միւտտէիի ումումիսի Րէշիտ պէյէ բիւթպէի սալիսէ,

Մամուրէթ իւլ Ազիզ (Խարբութ) վիլայէթինտէ Գուզուճան գազասը գայմագամլըղը՝ Էկին գայմագամը Եսպազ Հագգը էֆէնտիյէ,

Թրապիզօն վիլայէթինտէ Օրտու գազասը նաիպլիկի՝ սապըգ Քէլքիթ նաիպի էլ Հաճ Հասան Հիլմի էֆ.յէ,

Պրուսա վիլայէթինտէ Պօյվաթին գազասը նաիպլիկի՝ նաիպը սապըգը էլ Հաճ Մէհմէտ էֆ.յէ,

Պիթլիս վիլայէթինտէ Էրվէ գազասը նաիպլիկի՝ սապըգ Տիրվան նաիպի Իպրահիմ էֆ.յէ,

Ատանա վիլայէթինտէ Պուլանըգ գազասը նաիպլիկի՝ նաիպը սապըգը Խօճա Վահիտ էֆ.յէ,

Վան վիլայէթինտէ Շէմտինան գազասը նաիպլիկի՝ սապըգ Տիւքիւֆթի նաիպի էլ Հաճ Իսմայիլ Հագգը էֆ.յէ թէվճիհ պույուրըլմըշ տըր։

* *

Սըրպ գրալը սապըգ Միլան հազրէթլէրինին քեաթիպը խուսուսիսի Տօգթ. Մ. Միչէլ Մէլիչէվիչ իլէ միւշարէյլէյհին եավէրի Թօրճու Խիւզպաշըսը Մ. Միչէլ Բաշիչէ 4իւնճիւ Օսմանի, վէ միւշարէյլէյհին սէրխատէմէսի Մ. Անթօան Ֆալթէլ իլէ թիւքէր սէրխատէմէսի Մ. Ժօզէֆ Բուլէյէ 5ինճի Մէճիտի,

Սըրպիստան Նաֆիա նազըրը Մ. Պօզիչէվիչէ 1ինճի, վէ Սըրպիստան տէմիր եօլլարընըն միւֆէթթիշը ումումիսի Մ. Տիմիթրի Սթաբօնօվիչէ 3իւնճիւ րիւթպէ Մէճիտի նիշանը իհսան պույուրըլմըշ տըր։

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ
1889 ՅՈՒՆՎԱՐ 31 ԲԻԼԱՆՉՕՍԸ

ՄԱԹԼՈՒՊԱԹ	Ղրշ.	ՏՈՒՅՈՒՆԱԹ	Ղրշ.
Էսհամ—Սէրմայէտէն հէնուզ տէէտիյէ օլունմամըշ էսհամ	550,000,000	Սէրմայէ	1,100,000,000
Սանտըգ [Սթամպօլտա	144,715,909 15	Թէտավիւլտէ պուլունան պանգնօթլար [Սթամպօլտա	49,820,600
Սանտըգ [Շուպէլէրտէ	31,207,893 13	Թէտավիւլտէ պուլունան պանգնօթլար [Շուպէլէրտէ	»
Սանտըգտա պուլունան սէնէտաթ	474,518,220 25	Եօտէնէճէք գամպիօ	47,372,327 38
Խազինէի Հիւմայունըն հիսապաթը ճարիյէսի—Պանգանըն զիմմէթը	89,459,703 17	Խազինէի Հիւմայունըն հիսապաթը ճարիյէսի—Մաթլուպաթ	»
Միւխթէլիֆ հիսապաթը ճարիյէ—Պանգանըն զիմմէթը	287,066,331 11	Միւխթէլիֆ հիսապաթը ճարիյէ-Մաթլուպաթ	443,279,698 27
Էսհամ վէ էմթաա իւզէրինէ իգրազ օլունան մէպալիղ	259,591,678 15	Մուտտէթլի վատէլի տէբօզիթօ	87,842,048 37
Էմլաք վէ էշեա	8,033,730 20	Իհթիյաթը միւխթէլիֆէ	35,073,059
Միւթէնէվվիա	1,572,630 25	Եօտէնէճէք թէմէթթիւ	594,517
		Միւթէնէվվիա	49,186,895 39
	1,813,166,117 21		1,813,166,117 21

Սըրքօմիսէր
ՇԱՐԼ ԼԱՖՕՆԹԷՆ

Ասլընա մութապըգ օլտուղը թաստիգ օլունուր։

Միւֆէթթիշ ումումի
ՖՕՍԹԸՐ

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

էսհ· ում· տիւն ագչ· գաք·	17-31
» » » էն եւ-քսէք	17-37
» » » էն աշաղը	17-31
Գու սապահ աչըլտը	17-38½
Իսթիգրազը տախիլը տիւն գաք·	42 20
» » » էն եւ-քսէք	42-24
» » » էն աշաղը	42 20
» » » աչըլտը	42 26
Մըսըր մուԹՃահըտէ գաք·	-
Գու սապահ աչըլտը	-
Սեհի Ա·	29-
» Պ·	17-
» Գ·	17-38½
Րումէլի շըմէնտըֆէրի	58-
Ագչէ ֆախիլ	7-
Րէբօր Ղըչ·	27-½
Հէվալէսիգ »	32-½

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ ք·ք·	9-07
Սթամպօլ պանգասը	7-19
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-27
Թրամվայ	4-60

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻԱԹԸ

Օսմ· լիրասը 100 ղրշ·տան	Ղըշ Բք·
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108-25
Մէթալիք »	102-20
Պէշլիք »	103-30
Ալթըլըգ »	103-30
Ինկիլիզ լիրասը	110-20
Ֆրանսըզ ալթունը	87-32
Բօլ	94-12
Գրէմից ալթունը	51-15
Գարպօն գայմէսի	08-53

ԹԱՍՖԻԲԷ ՔՕՂԸՇԸ

20) լիք քեաղըտ	-
50) » »	09-30
100) » »	-
500)» »	-
1000)» »	09-10
10000)»	-

ՊԻՐ ՄՈՒԳԱՑԷՍԷ

«Անգըր» նամ էօմիւր սիկուրթա գումբանեասը հագգընտա պունտան ագտէմ հէր նէ քի եազմըշ իսէք, քեաֆֆէսիտէ քէսպը Թէհագգուգ իթտիքտէն պաշգա, հալ ու ահվալինի քէմալը պիԹարաֆի իլէ եազմագտա օլտըղըմըզ մէզգիւր գումբանեայա բէք զիյատէ Թարաֆտար ատտ իտիլմէմէք իչիւն էվվէլճէ Թային իթմէք իսթէտիկիմիզ հուսուսը տախի Թէճավիւզ էյլէմիշտիր· Վուգուաթ վէ բագգամլարա պինաէն խտտաա իտէրէք պէյան իտէրիզ քի, Թէքմիլ Աւսթրիա—Մաճառիսթանտա հիւսէ սէնէտլէրի Վիէննա պօրսասընըն րէսմի ֆիյաթ ճէտվէլինէ կէչմիշ 8 ատէտ էօմիւր Սիկուրթա գումբանեասը մէվճուտ տըր· Մէզգիւր րէսմի ճէտվէլտէ, Անգըրընըն հիսսէսի՝ 4500 ֆիօրին օլուպ, անտէն սօնրա կէլէն գումբանեալարըն 320-167-280-405-225-170 ֆիօրին տիր· Թէմէթթիւ մասատէսինէ կէլինճէ, մէզգիւր ճէտվէլտէ օգունտըղընա կէօրէ, ախիրէն Անգըր գումբանեասը՝ 275 ֆիօրին, տիկէր 2 գումբանեա՝ 106, պիր տիկէրի 16, պիր տիկէրի՝ 10, պիր տիկէրի 8 ֆիօրին Թէմէթթիւ Թէվզի իթմիշ օլուպ, տահա քիւչիւք տիկէր 2 գումբանեա իսէ հիչ պիր Թէմէթթիւ Թէվզի իտէմէմիշլէր տիր·

Անգըր գումբանեասըլյա այնի տախրէտէ իճրաի մուամէլէ իտէն իչյու գումբանեալարը իզրար իթմէմէք իչիւն անլէրին իսմինի վէրմէքտէն սարֆը նազար իտէրիզ· լաքին անլէր հագգընտա պիր ֆիքր հասըլ իթմէք իչիւն պալատէքի բագգամլարը՝ եէքտիկէրլյէ մուգայէսէ իթմէք՝ մագսէտէ քեաֆի տիր·

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 31)

Աւաքիրը Շահանէ իտարէսի իչիւն միւպայաա օլունաճագ եւ-եւզ օն պին չէքիտէն եւ-եւզ օԹուզ պին չէքիյէ գատար հաԹապըն՝ Նիսանըն պէչինճի կիւնիւ գարարը գաԹիսի վէրիլէճէկինտէն, վէ երԹէսի կիւնիւ եւ-եւզտէ պէշ գապուլ օլունաճաղընտան, իՃաարնա Թալիպ օլանլարըն Մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր·

1 Նիսան 1889 3—2

Մագրի գարիյէսինին աԹիգ վաբօր իսքէլէսի ճատտէսինտէ օլուպ, տէֆթէրտար հաճի Ապտուլլահ էֆ· վագֆընտան միւԹէվէֆա համտի բաշատան մահլիւլ օլան պէրմուճիպը խարիԹա 3 գըԹատա 12403 զըրա խարապա պօսԹան մահալինին լիրաի Օսմանի 100 ղըշ· հիսապըլյա 60000 ղըշ· պէտէլ իլէ Թալիպի իղէրինտէ պուլունտըղընտան, պէտէլը մէզգիւրտէն զիյատէյէ Թալիպ օլանլարըն Թարիխը իլանտէն իԹիպարէն 15 կիւնէ գատար 100տէ 10 նիսպէԹինտէ ԹէԷմին ագչէսինի միւսԹասհըպէն Էվգաֆը հիւմայուն նէզարէԹը ճէլիլէսի մուհասէպէի ումումիյէսի իտարէսիյլէ գօրտօն էվգաֆ մուհասէպէճիլիկինէ վէ մահալլի մէճլիսը իտարէսինէ միւրաճաաԹ էյլէմէլէրի իլան օլունըր·

1 Նիսան 305 5—2

Տէրր Ալիյէտէ Զընտան գարուսընտա 333 նումէրօլը տուքքեանտա պաճեր Խօրկի Սըրիօնըն խուսուսաԹը իֆլասիյէսինին րուիյէթ ու Թէսվիյէսի զըմնընտա մահքէմ· գապըմ քէթխուտասինտէն Շաքիր վէ Արիսթիտի էֆ·լէր եսալէԹէն սէնտիք Թային գըլընմըշ օլտուգլարընտան, միւֆլիսը մէրգումը զիմմէԹինտէ ալաճաղը օլանլարըն գանունը ԹիճարէԹին 199 վէ 200լինճի մատտէլէրի մուճիպինճէ իսպաԹը հուգուգ իչիւն իչպու 1889 սէնէսի նիսանընըն 3իւնճի բազար երԹէսի կիւնիւնտէն իԹիպարէն 20 կիւն զարֆընտա սէնէտաԹընը սէնտիքլէրէ Թէսլիմ էյլէմէլէրի վէ միւտտէԹը մէզգիւրէ ինգըզաընտան սօնրա 3 կիւն զարֆընտա սաաԹ 5տէ Իքինճի մահքէմէի ԹիճարէԹէ կէլէրէք պաճագլարըընը իսպաԹ վէ տէֆԹէրը մախսուսընա գայտ վէ Թաստիգ իԹտիրմէլէրի վէ միւտտէԹը մէզգիւրէ զարֆընտա իսպաԹը վիւճուտ իտէմէյէն ալաճագլըլար հագգընտա մուամէլէի գանունիյէ իճրա գըլընաճաղը իւԹամըլյա իլանը քէյֆիյէԹէ իպԹիտար օլունըր·

3 Նիսան 305

Տէրսաաատէթ Մէյվէ կէօմրիւկինտէ վագը 19 պապ գապղըմալ սէրկիլէրինին 1305 սէնէսի մայիսինին իպՏիտասընտան իԹիպարէն պիր սէնէ միւտտէԹլէ պիլմիւզայէտէ Թէգարրուր իտէճէք պէտէլը իճարը չէհրի իլէ Թալիպի էօհտէսինէ իհալէ իտիլէճէկինտէն, Թալիպ օլանլարըն պու պապտէքի չէրաիԹի անլամագ վէ օնա կէօրէ բէյ սիւրմէք իւզրէ իչպու չէհրը նիսանըն 28ինճի կիւնիւնէ գատար կէօմրիւկը մէզքիւր նէզարէԹինէ միւրաճաաԹ էյլէմէլէրի իլան օլունըր·

3 Նիսան 305

Նումէրօ 49
Գըյմէթը մուխամմէնէսի 6000
Գըյմէթը Թահրիրիյէսի 20000
Պէտէլը միւզայէտէսի 3800
Ախիրէն տաիրէսինճէ վագ օլնան գըյմէթ 6000·

Հասան Րիզա բաշա վագֆընտան Պէյօղլընտա հիւսէյին աղա մահալլէսինտէ Քուչիւք Շէյխանէ սօգաղընտա Թէրպիէն 60 մէթրօ արսատա մէյտի 4 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 15 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին պունտան ագտէմ էվրագը հավատիս իլէ պէյան ու իլան գըլընտըղը վէճհլէ, մէնզիլը մէզքիւրըն նըսֆը նագտ վէ նըսֆը տիկէրի սուրէԹ վէ սէրկի իլէ Թէսվիյէ վէ մահսուպ օլմագ իւզրէ պալատա մուհարրէր 3800 ղըրուշ պէտէլ իլէ Թալիպի էօհտէսինէ Թէգարրուր իտուպ, պէտէլը մէզքիւր գըյմէթը մուխամմէնէ վէ Թահրիրիյէսինէ նիսպէԹէն տուն կէօրիւնէրէք Թէզրար իլան ու իչաէսինէ մէճպուրիյէԹ կէօրիւնմիչ օլտըղընտան, մէզքիւր պէտէլ իւզէրինէ զամմ իլէ Թալիպ օլանլարըն՝ մահէ հալը րումինին 10ընճը բազար երԹէսի կիւնիւնէ գատար վուգու պուլան զամմըն գապուլ օլընաճաղը կիպի, երԹէսի սալը կիւնիւ տախի 100տէ 5 զամմ գապուլ օլընարագ անտէն սօնրա քէյֆիյէԹը Թէվֆիզի Պապը Ալի ճանիպը սամիսինտէն արզ ու իսԹիյզան գըլընաճաղընըն իլանընա միւպատէրէԹ գըլընըր·

3 Նիսան 305 3—1

Եվգաֆը հիւմայուն խազինէսինտէն Մագպուլ պէզմըալէմ վալիտէ Սուլթան հազրէԹլէրինին էվգաֆը շէրիֆէլէրիտէն Եէնի Պաղչէտէ քեաին խասաթխանէ չայըրը իլէ Պօզազ իչինտէ Պէօյիւք Կէօք Սու վէ Սուլթանիյէ վէ Զուպուգլը չայըրլարընտա իչպու 1305 սէնէսի չէհրը նիսանըն 23ինճի կիւնինտէ վագըր րուզը հըզըրընտա հասըլ օլաճագ քիյահը ախզ իթմէք իւզրէ 40 կիւնլիւք պէտէլի լիրաի Օսմանի 100 ղըշ· հիսապըլյա պէրվէճհը բէշին Թէէտիյէ օլունմագ չարԹըլյա վէ չէրաիԹը սաիրէ իլէ վէ եսինէ Կէօք Սուտա քեաին կազինօ իլէ Սալաճագխանէլէսինտէ վագը րըխԹըմ մահալիյէ Էյուպտա Պօսթան իսքէլէսինտէ րըխԹըմ մահալլէրինին իսԹիճարընա վէ իլթիզամընա Թալիպ պուլունանլարըն իչպու մարԹըն 31ինճի կիւնիւնտէն իԹիպարէն չէհրը նիսանըն 13ինճի ճումաա երԹէսի կիւնիւնէ 100տէ 20 նիսպէԹինտէ բէյ ագչէլէրիյլէ պէրապէր Եվգաֆը հիւմայուն խազինէի ճէլիլէսի մուհասէպէի ումումիյէ իտարէսինէ կէլմէլէրի իլան օլըրըր·

30 մարԹ 305 5—4

ՍԱԹԼԸԳ ԽԱՆԷ

Իսքիւտարտա Թօբխանէլի օղլու ճատտէսինտէ, 6000 արշըն պաղ, մա գույու, մաԹպախ վէ չամաշըրլըգ 8 օտա վէ 2 սուֆալը հավի պիր պապ խանէ ֆիւրուխտ օլընաճաղընտան, Թալէպ օլանլարըն մաԹպաամըզա միւրաճաաԹ իթմէլէրի իլան օլըրըր·

ՄԷՍԱԺԸՐԻ ՄԱՐԻԹԻՄ ՖՐԱՆՍԷԶ

բօսթա վաբօրլարը

Մէսաժըրի իտարէսի՝ Տէրսաատէթ վէ Մարսիլեա արասընտա իչլէԹտիկի բօսԹա վաբօրլարըընը Թարիֆաաընտա պու քէրրէ պէրվէճհը աԹի պազը Թաատիլաթ իճրա իԹմիշ տիր·

Վաբօր Մարսիլեատան ՏէրսաատէԹէ քէմաֆիսսապըգ հէր ճումաա երԹէսի ագշամլարը հարէքէԹ իտուպ, սեպտեմ· 29տան իԹիպարէն Թային օլընան բօսԹա վաբօրը՝ Շիրա, Սէլանիք, Գավալա, Բօրլաքօս վէ Զանագգալէսինէ ուղրայաճագտըր·

Բէզա ՏէրսաատէԹտէն Մարսիլեայա հէր բէնճշէնպիհ կիւնլէրի ագշամ սաաԹ 4տէ վաբօր հարէքէԹ իտուպ, հօկտեմբեր 18տէն իԹիպարէն Թային օլընան բօսԹա վաբօրը պիր հաֆԹա Զանագգալէ, Բօրլաքօս, Գավալա, Սէլանիք վէ Շիրայա ուղրայաճագ, վէ հօկտեմբեր 25տէն իԹիպարէն Թային օլընան բօսԹա վաբօրը օ պիր հաֆԹա Զանագգալէ, Իզմիր վէ Շիրայա ուղրայաճագ, վէ պու սուրէԹլէ օն պէշ կիւնտէ պիր Իզմիրտէ, Սուրիայա կիտէն վաբօրլա ԹէսատուՖ վուգու պուլաճագ տըր·

Մէսաժըրի Մարիթիմ վաբօրլարըյլա Ֆրանսա չըմէնտըֆէրլէրինին վագԹը հարէքէԹլէրի եէքտիկէրէ ԹէսաուՖ իտէր·

ԻսԹէք օլունտըգտա Մարսիլեա վէ Լիօնտա Թէվգգուֆ իտէպիլմէք իւզրէ ՍԹամպօլտան տօղրու Բարիզէ գատար պիլէթլէրին ֆիյաԹը Թէնզիլ իտիլմիչ օլուպ, 1ինճի մէվգը 380 վէ 2ինճի մէվգը 274 ֆըրանգ տըր·

ԹՐԱՊԻԶՕՆ-ՊԱԹՈՒՄ

Մարսիլեատան կէլէն բօսԹալար իլէ տօղրու սէֆէր·

Հէր 15 կիւնտէ պիր բէրրէ ճումաա երԹէսի կիւնիւ ալաֆրանկա ագշամ սաաԹ 4տէ ՍԹամպօլտան հարէքէԹ իտէր, վէ կէրէք պիդէԹտէ վէ կէրէք ավտէԹտէ մունԹազամէն Սամսուն, Քիրասօն, Թըրապիզօն վէ Պաթում իսքէլէլէրինէ, վէ զայըր մէճպուրի սուրէԹտէ Ինէպօլի, Ֆաթսա, Օրտու, Սինօպ վէ Ինէպօլու իսքէլէլէրինէ ուղրար· ՍԹամպօլտա չարշէնպիհ սապահըրը մուվասալէԹ իտէր·

ՕՏԷՍԱ

Մարսիլեատան միւրուր իտէն բօսԹա վաբօրլարը իլէ հէր 15 կիւնտէ պիր իճրա օլունըր·

Սալը կիւնլէրի սապահ ալաֆ· սաաԹ 8տէ ՏէրսաատէԹտէն հարէքէԹ իտէր, վէ չարշէնպիհ կիւնլէրի Օտէսայա վասըլ օլըր· Օտէսատան բազար կիւնիւ հարէքէԹ իտուպ, բազար երԹէսի ՏէրսաատէԹէ միւվասէլէԹ իտէր·

ԹՈՒՆԱ

Հէր 15 կիւնտէ պիր բազար երԹէսի կիւնլէրի ագշամ ալաֆր· սաաԹ 4տէ ՍԹամպօլտան հարէքէթ իտուպ, էմնի ագիմէԹտէ սուրէԹը մունԹազամէտէ Պուրկազ, Սիւլինէ, Կալաց վէ Իպրաիլէ, վէ ավտէԹտէ Կալաց, Սիւլինէ վէ ՔիւսԹէնճէյէ ուղրար վէ սալը կիւնլէրի ՏէրսաատէԹէ վասըլ օլըր·

ՊԷՕՑՈՒՔ ԷՃԶԱ ՏԷՔՕԶԻԹՕՍԸ

Ժ· ԱԼԷՔՍԷԱՆ

Թահրիյէ նէզարէԹը ճէլիլէսի միւԹէահհիտի

Պաղչէ-Գաբուսընտա
Ճէլալ պէյ խանը ալԹընտա Ն· 2

Միւթէպէր միւչԹէրիլէրիմին Թալէպ վէ արզուսը մուճիպինճէ, պու քէրրէ մէզքիւր մաղազամտա հէր նէվի ֆօթօկրաֆ լէվազըմաթընտա մախսուս պիր շիւպէ Թէէսիս իթմիշ օլտուղըմտան, միւշթէրիլէր՝ կէրէք նէֆասէթը էմթաա վէ կէրէք էհվէնիյէթը ֆիյաթճա մէմնուն վէ խօշնուտ օլաճագլար տըր· Մաղազամտա էմթաաի մէզքիւրէտէն օլարագ Մօնգօվէնին վէ Ֆալէրին գուրու բլագլարը մէվճուտ օլուպ, պունլար Վիէննա վէ Բարիզ սէրկիի ումումիյէլէրինտէն ալթուն վէ կիւմիւշ միտալեալարա նաիլ օլմըշլարը կիպի, Տէրսաատէթտէ պուլունան պիլճիւմլէ բլագլարտան ալէա օլտուղլարընը տա չէհրէմիզ ֆօթօկրաֆճըլարը Թէճրիպէ իլէ Թաստիգ իթմիշլէր տիր· Մաղազամ մէզգիւրտէ քէզա ֆօթօկրաֆա մախսուս օլարագ, «օպժէքթիֆ», «չամպր նուար» վէ «քարթօն», էյի ճինս «ալպիւմին» քեաղըտլարը, «բրոնզ»տէն, պիլըրտան վէ սէրթ մուգավաատա «քիւվէթ»լէր, «մանիվէլ» ֆէնէրի վէ րէնկլի ֆէնէրլէր վէ «շասի»լէր վէ հէր նէվի էճզա մէվճուտ տըր·

Տէրսաատէթ վէ Թաշրա ֆօթօկրաֆճըլարը Ֆալէրին բլագլարընը Թէճրիպէ իթմէք խոթէտարլէրինտէ, նիւմունէսինի մէճճանէն ախզ իլէ պիզզաթ Թէճրիպէ իթէպիլիրլէր·

Տէրսաատէթ վէ Շարգի Րումէլի իչիւն եալընըզ պէնիմ մաղազամ՝ Ֆալէր վէ Մօնգօվէն բլագլարընըն մէրքէզի տիր·

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

ԹՐԱՊԻԶՕՆ ԽԱԹԹԸ

(Հաֆթատա պիր քէրրէ օլընան սէֆէր)

Սալը կիւնլէրի ՏէրսաատէԹտէն հարէքէԹ իտուպ, Էրէկլի, Ինէպօլու, Սինօպ, Սամսուն, Ունիէ, Օրտու, Թիրէպօլու, Րիզէ վէ Թրապիզօնա ազիմէԹ իտէր·

ՊԱՐԹԸՆ ԽԱԹԹԸ

(Հաֆթատա պիր քէրրէ օլընան սէֆէր)

Չարշէնպիհ կիւնլէրի ՏէրսաատէԹտէն հարէքէԹ իտուպ, Էրէկլի, ՊարԹըն վէ Ամասրայա ուղրար·

ԹԱՐԱՊԼՈՒՍԸ ՂԱՐՊ ԽԱԹԹԸ

(15 կիւնտէ պիր քէրրէ օլընան սէֆէր)

Հէր 15 կիւնտէ պիր ճումաա երԹէսի կիւնլէրի Իզմիր վէ Կիրիտ Թարիգիլէրիյլէ ՍԹամպօլտան հարէքէԹլէ, Տէրնէ, Պէնկազի, Թարապլուսը Ղարպ վէ ՄալԹայա ազիմէԹ իտէր·

ԻՍՔԷՆՏԷՐԻՑԷ (ԲԱՐԱՇԱՄ) ԽԱԹԹԸ

(15 կիւնտէ պիր քէրրէ օլընան սէֆէր)

Հէր 15 կիւնտէ պիր ճումաա երԹէսի կիւնիւ ՍԹամպօլտան հարէքէԹ իտուպ Կէլիպօլու, Զանագգալէ, Միտիլլի, Իզմիր, Սագըզ, Րօտօս, Ալայէ, Մէրսին, Իսքէնտէրունի, Թարապլուսը Շամ, Պէյրութ, Եաֆա, Բօրսաիտ վէ Իսքէնտէրիյէյէ հարէքէԹ իտէր, վէ Թէքրար Իսքէնտէրիյէտէն Կիրիտ Թարիգիլէ ավտէԹ իտէր·

ՍԷԼԱՆԻՔ ԽԱԹԹԸ

(15 կիւնտէ պիր քէրրէ օլընան սէֆէր)

Հէր 15 կիւնտէ պիր տէֆա ճումաա կիւնլէրի ՏէրսաատէԹտէն հարէքէԹլէ Կէլիպօլու, Զանագգալէ, Տէտէ Աղաճ, Գարա Աղաճ, Գավալա, Այնօրօզ վէ Սէլանիկէ կիտէր·

ՄՈՒՏԱՆԻԱ ԽԱԹԹԸ

Հաֆթատա իւչ տէֆա ՏէրսաատէԹտէն վէ Մուտանիատան հարէքէԹ իտուպ կէմլէք վէ լէտէլ իյճապ Արմուտլույա տախի ուղրար·

ՏէրսաատէԹտէն ճումա, բազար վէ սալը կիւնլէրի հարէքէԹ իտէր·

ԻԶՄԻՏ ԽԱԹԹԸ

Բազարտան մաատա հէր կիւն ՍԹամպօլտան վէ Իզմիտտէն հարէքէԹ իտէր, վէ Տարըճա, Գարամուսալ, Եալըվա, Էրէկլի, Գօնճա, Գազըքլը, Տէյիրմէնտէրէ վէ Սէքպանա տախի ուղրար·

ՊԱՆՏԸՐՄԱ ԽԱԹԹԸ

Հաֆթատա իւչ տէֆա ՏէրսաատէԹտէն վէ Պանտըրմատան հարէքէԹ իտէր վէ Բրէմյէ տախի ուղրար· ՏէրսաատէԹտէն բազար երԹէսի, չարշէնպիհ վէ ճումաա երԹէսի կիւնլէրի ազիմէԹ իտէր: Գուզու վէ գըյուն մէվսիմլէրինտէ լէտէլ իյճապ ֆէվգէլատէ վաբօրլար Թային վէ իրսալ գըլընըճագ տըր·

ՇԷՆԿԻՆ ԽԱԹԹԸ

Հէր 15 կիւնտէ պիր ճումաա երԹէսի կիւնլէրի ՏէրսաատէԹտէն հարէքէԹլէ Զանագգալէ, Լէմնօս, Սէլանիք, Բրէվէզա, Պարկա, Մօրթօ, Գօրֆու, Այ Սարանտի, Ավլօնիա, Տրաճ վէ Շէնկինէ ուղրար·

ԻՍՔԷՆՏԷՐԻՑԷ ԽԱԹԹԸ

Հէր 15 կիւնտէ պիր ճումաա երԹէսի կիւնիւ Կիրիտ Թարիգիլէ ՏէրսաատէԹտէն Իսքէնտէրիյէ հարէքէԹլէ, պատտէհու Իսքէնտէրիյէտէն գըյամ իտէրէք վէ Բարաշամ սէվահիլի իսքէլէլէրինէ ուղրայարագ ՏէրսաատէԹէ ավտէԹ իտէր·

ՍԱԳԸԶ ԽԱԹԹԸ

Այտա իւչ տէֆա հէր 10 կիւնտէ պիր ՏէրսաատէԹտէն հարէքէԹլէ, Կէլիպօլու, Զանագգալէ, Պօզճա Ատա, Մօլիվա, Էտրէմիտ, Այվալըգ, Միտիլլի, Տիքիլի, Իզմիր, Չէշմէ վէ Սագըզա ուղրար·

ԳԱՐԱՊԻԿԱ ԽԱԹԹԸ

Հէր բազար երԹէսի վէ բէնճշէնպիհ կիւնլէրի ՏէրսաատէԹտէն հարէքէԹլէ, Թէքիրտաղ, Ղանօս, Խօրա, Միւրէֆթէ, [վէ լէտէլ իյճապ Էրէկլիյէ իսքէլէսի] Շարքէյ, Էրտէք, Մարմարա, Բաշ Լիմանը, Էրտէք վէ Գարապիկայա ուղրար·

ԹԷՔԻՐՏԱՂ ԽԱԹԹԸ

Հէր սալը վէ ճումաա երԹէսի կիւնլէրի քէօբրիւտէն հարէքէԹլէ, Պիկատօս, Սիլիվրի, Էրէկլի վէ Թէքիրտաղա ուղրար վէ բազար երԹէսի վէ բէնճշէնպիհ կիւնլէրի տախի Թէքիրտաղընտան հարէքէԹլէ մէզքիւր իսքէլէլէրէ ուղրայարագ քէօբրիւյէ ավտէԹ իտէր·

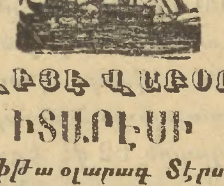

ԽԷՏԻՎԻԷՅԷ ՎԱՊՕՐԼԱՐԸ ԻՏԱՐԷՍԻ

Պէհէր հաֆթա օլարագ ՏէրսաատէԹլէ Իսքէնտէրիյէ վէ Սուրիյէ պէյնինտէ սիւրատ բօսթասը·

Աւուստրալիա գումբանեասընըն Թահթի գումանտասընտա Շարգիյէ նամ վաբօր 1500 Թոնիլաթօ համուլէսինտէ վէ 150 պարկիր գուվվէԹինտէ օլարագ ալաֆրանկա պազարին 17ինճի չարշէնպիհ կիւնիւ էօյլէտէն սօնրա ալաֆր· սաաԹ 3 1/2 ՏէրսաատէԹտէն հարէքէԹլէ ՉԱՆԱԳ ԳԱԼԷ, ՄԻՏԻԼԼԻ, ԻԶՄԻՐ վէ ՊԻՐԷՅՍ օղրայարագ բազար երԹէսի սապահըլըն 4 պուչուգ կիւնտէն ԻՍՔԷՆՏԷՐԻՑԷՑԷ մուվասալէԹ իտէճէք տիր·

Եօլճու պիլէԹլէրի ֆամիլեաճա վէ կիտիպ կէլմէ ալընտըղտա, Թէնզիլլի ֆիյաԹլա ֆիւրուխտ օլունուր·

Վաբօրտա պիրինճի սընըֆ սուֆրա Թագըմը, պանիօ օտասը, հէքիմ վէ խըտմէԹճի գատըն վար տըր·

Եինէ բօսԹաի մէզքիւրէնին ԻՍՔԷՆՏԷՐԻՑԷտէն հէր չարշէնպիհ սապահըլը հարէքէԹ իտէն Պէրէյէթիւշ Շամ վաբօրլարը տօղրու ԽԱՖԱյա հարէքէԹ իտուպ ԻՍՔԷՆՏԷՐԻՑԷտէն 44 սաաԹտա ՊԷՑՐՈՒԹա վասըլ օլըր, վէ ԹԱՐԱՊԼՈՒՍ, ՄԷՐՍԻՆ վէ ԻՍՔԷՆՏԷՐՈՒՆա օղրար·

Բօսթաի մէզքիւրէնին Գըրմըզը տէնիզէ իչլէյէն վաբօրլարը՝ հէր ճումաա կիւնիւ Պրինտիզի բօսթա չանթալարընըն միւվասալէԹինտէն սօնղրա Սիւէյշտէն հարէքէԹլէ, Ճիտտէ, Սուաքիմ, Մասավա, Հիւտէյտա վէ Ատէն իսքէլէլէրինէ ուղրար·

Եօլճու, մալ վէ էմանէԹ եւ-ւքլէԹմէք իսԹէյէնլէր՝ ՍԹամպօլտա Եէնի Եօլիւնտէ քէօբրիւ պաշընտա Նէնի Վալիտէ խանընտա գումբանեաի մէզքիւրէնին աճէնԹէխանէսինէ միւրաճաաԹ իթմէլի տիրլէր·

Իչպու աճէնԹէխանէ՝ պէտէլի Մըսըրըն պիլճիւմլէ բօսթա իտարէխանէլէրինտէ Թէէտիյէ օլընմագ իւզրէ բօսթա բօլիչալարը [Մանտաբօսթ] տախի իԹա իտէր·

Հէր տըրլիւ եօլճու իչիւն Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա 170 նումէրօլու մաղազատէ Մ· Մ· Թօմաս Գուգ վէ էվլատը աճէնԹէլէրինա միւրաճաաԹ օլընա·

ՀԱՐԻԳ ՎԷ ԷՕՄԻՒՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱԼԱՐԸ

NORTH BRITISH MERCANTILE
ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐԳԸՆԹԱՅԼ

1809տա Թէէսիս

	Ինկ· Լիրասը
Սէրմայէսի	3,000,000
Իհթիյաթ ագչէսի	5,978,946
1885 սէնէսի հասըլաթը	1,788,964

NORTHERN
INSURANCE COMPANY
ՆՕՐԹՀԸՐՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

1836տա Թէէսիս

	Ինկ· Լիրասը
Սէրմայէսի	3,000,0080
Իհթիյաթ ագչէսի	3,134,34
1885 սէնէսի հասըլաթը	898·076

Սալիֆ իւլ պէյան իքի գումբանեա էհվէն ֆիյաթըլա վէ միւթէտիլ չէրաիթլէ խանէ վէ էշեա վէ էմթաաի Թիճարիյէ վէ սաիրէ սիկուրթա իտուպ, գազաըն վուգուընտա տերագապ պէրմուճիպը մուգավէլէ Թազմին իտէրլէր· Եանկըն ճիհէԹինտէ Թազմինաթ 15,000,000 Ինկ· լիրասը·

ՏԷՆԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Maritime Insurance Cie.

Սէրմայէսի Ինկ· լիրասը 500,000 Իհթիյաթ ագչէսի Ինկ· լիրասը 120,000

Իչպու գումբանեա էհվէն ֆիյաթլա վէ միւթէտիլ չէրաիթլէ կէրէք վաբօր վէ կէրէք եէլքէն սէֆինէսիյլէ մէրսուլ էմթաաի Թիճարիյէ, կրուբօ վէ նօլի պէտէլի սիկուրթա իտէր· Մուֆասսալ մալիւմաթ իչիւն Գալաթատա Գօմիսիօն խանընտա մէզգիւր իւչ գումբանեալար աճէնթի ԳԱՌՆԻԿ Ց· ՍԷՐՈԲԷԱՆԱ միւրաճաաթ իթմէլի·

ՖՐԱՆԳՕ—ՀՕՆԿՐՈՒԱԶ

իսթիգպալ Թէէմինի իչիւն Պուտաբէշթտէ բիյանգօլու սիկուրթա չիրքէԹի·

1857տէ Աւսթրիա-Մաճառիսթան իմբէրաթօրլըղը Թարաֆընտան 7658 նումէրօլը ֆէրման իլէ Թէէսիս օլունմըշ տըր·

Շիրքէթին սէրմայէսի	20,000,000 ֆրանգ
Մէվճուտը սանտըգ	10,000,000 »
Իհթիյաթ ագչէսի	12,000,000 »

Ումում Շարգ վէ Թիւրքիա իչիւն ՏէրսաատէԹտէ Տիրէքթօր Մ· ԷՕԺԷՆ ՐԱԲԱԲՕՐ
» » » » Սէր միւֆէթթիշ Մ· ՆԱԶԱՐԷԹ ԵԱԶԸՃԵԱՆ
ԹԻՒՐՔԻԱ ՎԷ ՄԸՍԸՐ ՃԻՀԷԹԼԷՐԻՆՏԷ ՊԷՕՑՈՒՔ ԱՃԷՆԹԷԼԷՐ

Իսքէնտէրիյէ վէ Գահիրէ իչիւն՝ Մըսըր Պանգասը· Պէրութտա՝ Օսմանլը Պանգասը· Սէլանիքտէ՝ Ալլաթինի Պանգասը· Իզմիրտէ՝ Թիւճճարը միւթէպէրանընտան Պալէօղեան վէ Պալըգճեան· Հալէպտէ՝ Գէօրգ վէ Սահակ Սէթեան· Ատանատա՝ Գասպարեան վէ Տամլամաեան· Աթալեա վէ Սպարթատա՝ Շէրէֆէտտին վէ Տէրունեան· Թրապիզօնտա՝ Օսմանլը Պանգասը· Ագչէհիրտէ՝ Եօականճը օղլու Մուրատ· Էտիրնէտէ՝ Օսմանլը Պանգասը վէ զայրիհիւմ·

Ֆրանգօ-Հօնկրուազ խիմմիյ իսթիգպալ չիրքէԹի զայէԹ սուհուլէթլի սուրէԹտէ Թէէմինաթ սիկուրթասը իլէ մէշղուլ օլմագտա տըր· կէրէք պէօյիւք ատամլար վէ կէրէք էրքէք վէ գըզ չօճուգլար իչիւն պիր վագԹը մուայյէնտէն սօնղրա, էվվէլճէ գարարկիր օլան մէպլաղը եօտէնմէ իւզրէ·

Ջանն իտէրիզ ուզուն պօլու իզահաԹա միւհԹաճ տէյիլ տիր· պիր ֆամիլեանըն պաշը պուլունան վէ եախօտ չօլուգ չօճուգը օլան պիր բէտէրին, կէրէք քէնտուսինին վէ կէրէք այալ ու էվլատընըն իսթիգպալը Թէէմինի իչիւն տուշիւնմէսին. չիւնքի պիր ատէմին նասըլ բի կէնճլիկի օլուր, էօյլէճէ տախի իխթիյարլըղը օլաճագ տըր· իշթէ պունլարըն տէֆի չարէսի իչիւն պու Շիրքէթ հէր պիր գօլայլըգլարը վէրմիշ տիր· սէնէլիք ուֆագ վէ կէօզէ կէօրիւնմէզ պիր մըգտար ագչէնին չիրքէթին սանտըղընա Թէսլիմ օլունմագ իւզրէ, չիւնքի հիչ պիր ատամ պիլէմէզ վագԹը միրուրի իլէ նէ՞ հալ քէսպ էյլէյէճէք քէնտի իսթիգպալի, վէ եախօտ կէնճ եաշընտա վէֆաթ իթտիքտէն սօնղրա նէ՞ օլաճագ քէնտի այալ ու էվլատընըն հալի· անըն իչիւն մուգատտէս պիր պօրճ տըր պէհէր սընըֆտա պուլունան պիր ատէմ իչիւն չիմտիտէն իսթիգպալին Թէէմինի· Էվրօբանըն հէր պիր ճիհէԹինտէ վէ հէր պիր հիւքիւմէթին Թահթը իտարէսինտէ իսթիգպալ Թէէմինի իչիւն հիսապըզ չիրքէԹլէր պուլունմագտա տըր, վէ րէնչպէր կիւրուհինտէն պաշլայարագ իմբէրաթօրլար իլէ իմբէրաթօր էվլատլարը վէ խանէտանը իսթիգպալ սիկուրթասընա տախիլ տիրլէր· Իշթէ պու չիրքէԹլէրին էն ճէսիմ վէ էն միւթէպէր վէ Էվրօբանըն հէր պիր պէօյիւք պանգալարընտան Թաստիգ օլունմըշ օլան, վէ սանիէն Աւսթրիա-Մաճառիսթան հիւքիւմէթինին «գօնթրօլ» Թահթընտա պուլունան վէ 31 սէնէլէրտէն պէրու տէվամ իթմէքտէ օլան Ֆրանգօ-Հօնկրուազ սիկուրթա չիրքէԹի Թիւրքիանըն բայիթախթը պուլունան ՏէրսաատէԹտէ տախի 1880 սէնէսինտէն պէրու պիր միւտիրիյէԹ Թէէսիս իթմիշ տիր·

1· Շիրքէթին իսթիգպալ Թէէմինի իչիւն եաբտըղը մուամէլաթընտա ֆազլա օլարագ սէնէտէ պիր տէ գուրա քէշիտէ իտէր ալաֆր· քեանունը սանինին 30ընտա, Աւսթրիա-Մաճառիսթան տէվլէթինին մուգավէլաթ մուհարրիրլիկի վէ մալիյէ նազըրլըղը Թահթը իտարէսինտէ· պէհէր գազանան նումէրօ մուԹլագա 100էր ինկիլիզ լիրասը եանի 2500 ֆրանգ գազանաճագ·

2· Սիկուրթա սէնէտինէ մահսուս օլարագ 3 սէնէլիք վէրկիլէր վէ եախօտ տահա զիյատէ էօտէնմիշ օլուր իսէ համիլինին չիրքէԹտէն իսթիգրազ իթմէքլիկէ հագգ ու սէլահիյէթի օլաճագ տըր, սէնէլիք ֆայիզ եիւզտէ 6յը կէչմէյէրէք·

Պու չիրքէթ՝ եանկըն վէ տէնիզ սիկուրթասը մուամէլաթը իլէ տախի մէշղուլ տըր·

Շիրքէթին միւթէպէր վէ Թէէմին օլունմագ իւզրէ տէվլէթը Ալիյէնին ՏէրսաատէԹտէ մէրքէզի պուլունան Օսմանլը Պանգասընը Թավսիյէ էյլէրիզ, վէ եախօտ Էվրօբանըն էն մէշհուր վէ պէօյիւք պանգալարընտան քէսպը մալիւմաթ ախզ օլունապիլիր·

ԳԱՐԼԸՄԱՆ ՎԷ ՊԼՈՒՄՊԷՐԿ

ՄԱՂԱԶԱՍԸ

ԳԱԼԱԹԱՏԱ ՊԷՕՑՈՒՔ ՄԻԼԼԷԹ ԽԱՆԸՆՏԱ

ԻԹԹԻՀԱՏ ԲՕՍԹԱԽԱՆԷՍԻՆԻՆ ԻՍԹ ԳԱԹԸՆՏԱ

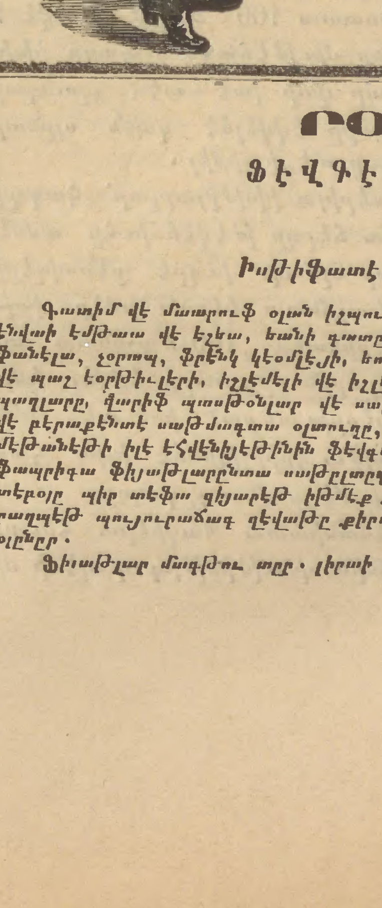

Մէզգիւր մաղազամտա հէր նէվի պէյազ չամաշըր, գատընլար իչիւն մանթօլար, չօճուգ էլպիսէլէրի, եօրղըն ֆիսթանլար, գօրսէլէր, ճէպէզ իչիւն չամաշըրլար, նագշ իչլէմէլէրի, էնվաի չօրապլար, մէնտիլլէր վէ սաիր պու կիպի մալլար զըյէթ էհվէն ֆիյաթըլա ֆիւրուխթ օլունըր·

Քեաֆֆէի ալէա ճինստէն օլան պու մալլար Թօբտան վէ բէրաքէնտէ սաԹըլըր·

Պու մալլար՝ Վիէննա վէ Պէրլինտէ խուսուսի ֆապրիգալարտա իմալ օլունըպ, ԻնկիլԹէրա, ԻԹալիա վէ Էվրօբանըն սաիր մէմլէքէԹլէրինտէն տախի մալ ճէլպ օլունըր·

Էկէր պէտէլի բօլիչա վէ եախօտ բօսթա բուլը իլէ կէօնտէրիլիր իսէ, Թաշրալարտան վագը օլան սըբարըշլար տախի իճրա օլունըր·

Պէյէնիլմէյէն մալլար կէրի ալընըպ ագչէսի իատէ օլունըր վէ եալընըզ նագլիյէ ուճրէԹի ալընաճագ տըր·

Գատընլարա սուհուլէթ օլմագ իւզրէ մէզգիւր մաղազա՝ քէնտի ճէպիմ տէրզիհ Թօլարընը մահիր պիր Թէրզինին Թահթը իտարէսինտէ պիր Թէրզիխանէ զամմ ու իլավէ իթմիչ օլտուղը կիպի, ըսմարլամա մանթօ վէ սաիրէ եաղմագ իչիւն Էվրօբատան էնվաի չէշիտ գումաշլար տախի կէթիրթմիչ տիր·

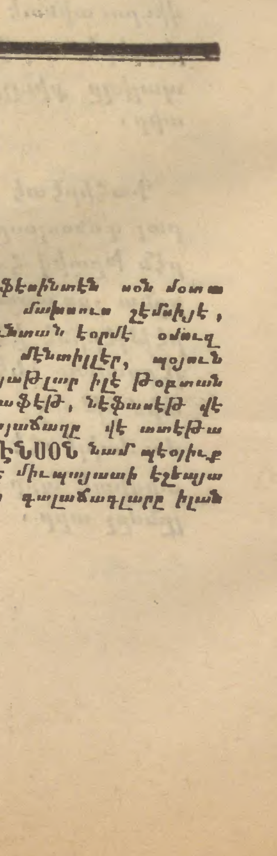

ՐՕՊԻՆՍՕՆ

ՖԻՎԳԻԼԱՏԷ ԷՀՎԷՆԻՅԷԹ

Լիւքսամպուրկ ժէնէրալ

ԻսԹիֆսատէ իչիւնՃիէկեանէ միւրաճաաթ·

Գատըմ վէ մաարուֆ օլան իչպու տէբօ՝ Էվրօբանըն պիւլատը միւԹէխէլիֆէսինտէն սօն մօտա էնվաի էմթաա վէ էշեա, եանի գատընլարա վէ էրքէքլէրէ վէ չօճուգլարա մախսուս չէմսիյէ, ֆանէլա, չօրապ, Ֆրէնկ կէօմլէյի, եունտան էօրմէ չաքէԹլէր, ժէրսէյ վէ եունտան էօրմէ օԹուզ վէ պաշ էօրթիւլէրի, իչլէմէլի վէ իչլէմէսիզ գաղըտ միսօլար, էնվաի նէֆիս մէնտիլլէր, պօյուն պաղլարը, վէրիֆ պաստօնլար վէ սաիրէ ճէլպ իտուպ էհվէն ֆիյաթըլար իլէ Թօբտան վէ բէրաքէնտէ սաԹմագտա օլտուղը, վէ սաԹըլան էշեա վէ էմթաանըն զէրաֆէԹ, նէֆասէԹ վէ մէԹանէԹի իլէ էհվէնիյէԹինին ֆէվգէլատէլիկի վէ ընգապէԹ միւտքին օլամայաճաղը վէ տախԹա ֆապրիգա ֆիյաթլարընտա սաԹըլտըղը իչիւն մէզգիւր ՐՕՊԻՆՍՕՆ նամ պէօյիւք տէբօյը պիր տէֆա զիյարէԹ իթմէք քիֆայէԹ էյլէյէճէկի, վէ Թէճրիպէ վէ միւպայաաի էշեա րաղպէԹ պույուրաճագ զէվաԹը քիրամըն էզհէր ճիհէԹ մէմնուն վէ խօշնուտ գալաճագլարը իլան օլընըր·

Ֆիատլար մագԹու տըր· լիրաի Օսմանի 108 ղըրուշա գապուլ օլընըր·